



รายงานการวิจัยบุคลากร(R2R)

เรื่อง

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบ
นำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Enhancing English Language Learning by Social Media with Self-
Directed Learning for Undergraduate Faculty of Education
Rajabhat Mahasarakham University



อมรรัตน์ ช่อประพันธ์
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2561)



รายงานการวิจัยบุคลากร(R2R)

เรื่อง

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบ
นำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Enhancing English Language Learning by Social Media with Self-
Directed Learning for Undergraduate Faculty of Education
Rajabhat Mahasarakham University



อมรรัตน์ ช่อประพันธ์
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2561)

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมภาษาไทย

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2548.

กติกาสายเสนี. Social Network คืออะไร (Online). <http://keng.com/2005/09/30/what-is-blog>, 2548. (28 มีนาคม 2561)

----- 10 อันดับ Social Media ยอดนิยมในประเทศไทย ปี 2010 (Online).

<http://keng.com/2010/02/20/top-10-social-media-in-thailand-for-feb-2010>, 2553. (17 เมษายน 2561)

----- Blog คืออะไร (Online). <http://keng.com/2005/09/30/what-is-blog>, 2548. (28 มีนาคม 2561)

จักรกฤษณ์ มะสะพันธ์. รูปแบบการสื่อสารออนไลน์ในเว็บ Blog กรณีศึกษา: Bloggang และ OK Nation Blog. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. 2551.

ใจทิพย์ ณ สงขลา. การออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ในระบบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์.

กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ทวิพงศ์ ศรีสุวรรณ. การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2553.

ทีศนา แชมมณี. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ทัศนิตา คุณสนอง. การจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคมเรื่อง การเขียนโปรแกรมภาษาซีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2553.

ธิดารัตน์ สุ่มอุดม. Social Network (Online). http://api.ning.com/files/GeLwEQQol1h2XzPXDOkPFyTFlz2sCM6Y7yqbXck968KBhS5oyxb3SRee1r*eSWG1Wa5uIMUcKa1nu5Iz8z15xulkNUPpVZOt/SOCIALNETWORK.ppt, 2551. (17 เมษายน 2554)

บุญรัตน์ แผลงศร. ผลของการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อเรื่องยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551.

ปวีตรา จูพิตตะ. Social Network (Online). <http://images.jetaan.multiply>.

multiplycontent.com/attachment/0/SWw5FQoKCm0AAC6Ry241/Social%20Network.ppt?nmid=167965089, 2551. (17 เมษายน 2561)

- ภัทรลักษณ์ สังข์วงษ์. 2554. Slideshare.net (Online). <http://krunuy.wikispaces.com/slideshare>, 2554. (17 เมษายน 2561)
- มณฑิรา พันธุ์อ้วน. การศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบทเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ โดยใช้เว็บล็อกของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2551.
- รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการขึ้นนำตนเองและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.
- วิชุดา รัตนเพียร. “การเรียนการสอนผ่านเว็บ: ทางเลือกใหม่ของเทคโนโลยีการศึกษาไทย”. วารสารครูศาสตร์. ปีที่ 27, 3 (มีนาคม 2542): 29-35.
- วิภาดา วัฒนนามกุล. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาชีพสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- วิภาวรรณ สุขสถิตย์. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนรู้ผ่านเว็บ. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ. เครือข่ายสังคม (Social Network) กรณีศึกษา: ยูทูบ (Youtube) วิดีโอออนไลน์ สื่อเพื่อสร้างสรรค์หรือเพื่อทำลายล้าง (Online). <http://www.ourteacher.com/our-teacher/Military%20Mentorship/24-youtube.pdf>, 2552. (17 เมษายน 2561)
- เสาวภา วิชาดี. “ผลของกิจกรรมเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษและความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษา.” วารสารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา, ปีที่24 ฉบับที่ 3 เดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2555 : 180 – 190.
- สุชญา สังข์จรรยา. ผลของการเรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2550.
- อนิรุทธ์ สติมัน. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- อมรรัตน์ เฉยงาม. การศึกษากระบวนการเมตาคอกนิชันผ่านการสื่อสารด้วยเว็บล็อกในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2550.
- อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์. บทบาทของ Social Network ในอินเทอร์เน็ตยุค 2.0 (Online). <http://www.isriya.com/files/socialnetwork.pdf>, 2552. (15 เมษายน 2561)

บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ

- Armstrong, J. **A review of current and developing international practice in the use of social networking (Web 2.0) in higher education.** Australia: Catherine McLoughlin. 2008.
- Casey, Gail. "Social Media in the Classroom: A Simple yet Complex Hybrid Environment for Students." **Journal of Educational Multimedia and Hypermedia.** 22(1) : 5-24, Feb 2013.
- Clark, G. **Glossary of CBT/WBT terms [Online]:** Available from: <http://citeseer.ist.psu.edu/context/964439/0>. 1996. [2018, April 11]
- Colleen, J. **Designing Web-Based Instruction : Research and Rationale [Online] :** Available from: <http://ccwf.cc.utexas.edu/jonesc/research/emparre.html> 1996.[2018, April 11]
- Griffin, V. **Appreciating adults learning : from the learners perspective.** London : Kogan Page. 1987.
- Hiltz, S. Correlates of learning in a virtual classroom. **International Journal of Man-Machine Studies.** 39: 71-98. 1993.
- Kennedy, K. 2007. "Writing with Web Logs." **Technology and Learning.** 23(7): 11-14.
- Khan, B. H.. **Web-based instruction.** Eaglewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications, 1997.
- Kist, W. **The Social Networked Classroom: Teaching in the new media age.** California : A Sage Company. 2010.
- Knowles, M. S. **Self-directed Learning: a Guide for Learners and Teachers.** Chicago : Association Press, 1975.
- Manochehr, N. and Young, J.I.. The impact of student learning styles with web-based learning or instructor-based learning on student knowledge and satisfaction. **The Quarterly Review of Distance Education** [online] 2006. Available from: <http://search.ebscohost.com/>. [2018, 18 April]
- Marquez, R. **Analysis of Social Networking: Good Idea or Not?.** U.S.A.: Kennesaw State University. 2011.
- Relan, Anju and Gillani, B. Bijan. Web-Based Instructional and the Traditional Classroom: Similarities and Differences. In Badrul H. Khan (Ed.), **Web-Based Instruction.** New Jersey: Educational Technology Publications, 1997: P 41-46.
- Skager, Rodney. W. and Dave, R. H. **Curriculum Evaluation for Lifelong Education.** Toronto : Peigamon Press, 1978.

- Taba, H. **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York : Harcourt Brace and World, 1962. cited in Knowles, M.S. **Self-directed Learning: a Guide for Learners and Teachers**. Chicago : Association Press, 1975.
- Tekinarslam, E. Blogs: A qualitative investigation into an instructor and undergraduate students' experiences. **Australasian Journal of Educational Technology**. [online] 2008. Available from: <http://search.ebscohost.com/>. [2017, March 3]
- Tough, Allen. **Learning Without a Teacher: a Study of Tasks and Assistance During Adult Self-teaching Projects**. Educational Research Series No. 3 the Ontario Institute for Studies in Education, 1967.
- Turoff, M. **Designing a Virtual Classroom**. [online] 1995. Available from: <http://www.njit.edu/njit/Department/CCCC/VC/Papers/Design.html>. [2017, March 3]
- Wandel, T. "About face(book): Education institution responses to online social networking." **WCA 2007 Conference**. U.S.A.: University of Evansville. 2007.
- Wang, C.-H. and Chen, C.-P. **The Effect of Self-Directed Learning Readiness on Learning Motivation in Web 2.0 Environments**. Proceedings of the European Conference on e-Learning, 10-11 November 2011, University of Brighton, Brighton, UK., 2011.



ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY



แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. คำตอบของท่านที่เป็นจริงไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่าน กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ แบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อท่านนั้นจึงจะเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ได้ เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อมรรัตน์ ช่อประพันธ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สาขาวิชา

การประถมศึกษา

คอมพิวเตอร์ศึกษา

การศึกษาปฐมวัย

เทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา

เคมี

จิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว-คอมพิวเตอร์ศึกษา

คณิตศาสตร์

พลศึกษา

ชีววิทยา

การศึกษาพิเศษและภาษาไทย

ฟิสิกส์

บรรณารักษศึกษาและภาษาอังกฤษ

ภาษาไทย

การสอนภาษาจีน

ภาษาอังกฤษ

อุตสาหกรรมศิลป์

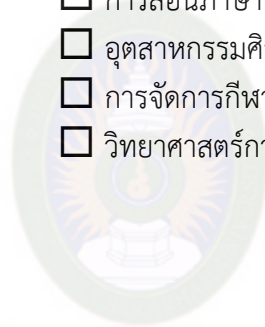
วิทยาศาสตร์

การจัดการกีฬา

ดนตรีศึกษา

วิทยาศาสตร์การกีฬา

สังคมศึกษา



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ระดับความคิดเห็น

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. นักศึกษาชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ					
2. นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
3. นักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้					
4. นักศึกษาตั้งใจที่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
5. นักศึกษายินดีที่ได้และเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
6. การเรียนสิ่งที่ยากไม่เคยทำให้นักศึกษาเบื่อถ้าสิ่งนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ					
7. นักศึกษาชอบร่วมวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องต่างๆ กับผู้อื่น					
8. นักศึกษารู้สึกตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่					
9. นักศึกษามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
10. การเรียนรู้ถึงวิธีการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักศึกษา					
11. นักศึกษามีการวางแผนการเรียนและพยายามทำให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้					
12. การค้นคว้าหาข้อมูลเป็นเรื่องยากสำหรับนักศึกษา					
13. แม้จะมีภาระงานมาก นักศึกษาก็สามารถแบ่งเวลาในการค้นคว้าหาความรู้ที่ต้องการได้					
14. ถ้าตัดสินใจที่จะเรียนรู้อะไรก็ตามนักศึกษาสามารถหาเวลาได้เสมอไม่ว่าจะมีภารกิจยุ่งยาก					
15. นักศึกษาสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง					
16. นักศึกษามีความสุขทุกครั้งที่ได้เรียน					
17. การไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่านเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษา					

ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
18. เมื่อนักศึกษาอ่านอะไรแล้ว สามารถเล่าหรืออธิบายให้ผู้อื่นฟังได้					
19. นักศึกษารู้สึกท้าทายหากได้เรียนรู้ในเรื่องที่ยาก					
20. ไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน					
21. นักศึกษาสามารถบอกได้ว่า ตนเองเรียนสิ่งใดได้ดีหรือไม่					
22. นักศึกษาสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ					
23. นักศึกษามีความเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
24. นักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ					
25. นักศึกษากระหายที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา					
26. นักศึกษาสนุกที่ได้ค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ๆ					
27. นักศึกษาตั้งใจที่ได้สนทนาหรือซักถามคุณครูเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียน					
28. นักศึกษาสามารถค้นคิดวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบ สำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
29. นักศึกษามีความสามารถในความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้					
30. นักศึกษาจะหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการรู้					

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY



ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข-1

คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตาราง ข-1.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) และค่าความเชื่อมั่นรายฉบับ (r_{cc}) ของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	.47	16	.72
2	.44	17	.69
3	.50	18	.58
4	.49	19	.55
5	.48	20	.47
6	.48	21	.73
7	.70	22	.71
8	.64	23	.60
9	.66	24	.77
10	.49	25	.48
11	.55	26	.48
12	.55	27	.70
13	.47	28	.64
14	.73	29	.66
15	.71	30	.49

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .79

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข-2

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตาราง ข-1.2 ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

ข้อที่	ค่า IOC	เหตุผล	ข้อที่	ค่า IOC	เหตุผล
1	1.00	เลือกใช้	21	0.67	เลือกใช้
2	1.00	เลือกใช้	22	1.00	เลือกใช้
3	1.00	เลือกใช้	23	0.34	คัดออก
4	1.00	เลือกใช้	24	1.00	เลือกใช้
5	0.34	คัดออก	25	1.00	เลือกใช้
6	0.34	คัดออก	26	1.00	เลือกใช้
7	1.00	เลือกใช้	27	0.67	เลือกใช้
8	1.00	เลือกใช้	28	1.00	เลือกใช้
9	0.34	คัดออก	29	1.00	เลือกใช้
10	0.34	คัดออก	30	1.00	เลือกใช้
11	0.67	เลือกใช้	31	0.67	เลือกใช้
12	0.67	เลือกใช้	32	1.00	เลือกใช้
13	0.67	เลือกใช้	33	1.00	เลือกใช้
14	0.34	คัดออก	34	1.00	เลือกใช้
15	0.67	เลือกใช้	35	1.00	เลือกใช้
16	0.34	คัดออก	36	0.67	เลือกใช้
17	0.67	เลือกใช้	37	0.00	คัดออก
18	0.34	คัดออก	38	0.34	คัดออก
19	1.00	เลือกใช้	39	1.00	เลือกใช้
20	0.67	เลือกใช้	40	0.67	เลือกใช้

ประวัติผู้วิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นผู้ประสานงานโครงการ

ชื่อ (ไทย) อมรรัตน์ สกุล ช่อประพันธ์

ชื่อ (อังกฤษ) Amornrat Suk Choprapun

เกิดวันที่ 8 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2520 สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ

ที่อยู่ปัจจุบัน 2 ซอยริมคลองสมถวิล 19 ถ.ริมคลองสมถวิล ต.ตลาด อ.เมือง

จ.มหาสารคาม 44000

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษา

สังกัด/หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่อยู่หน่วยงาน เลขที่ 80 ถ.นครสวรรค์ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

2. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	สาขา	มหาวิทยาลัย	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาตรี	การจัดการทั่วไป	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	2545

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปีที่ทำงาน	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2555-2259	นักวิชาการศึกษา	คณะครุศาสตร์
2552-2554	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะครุศาสตร์

4. ความเชี่ยวชาญ

- วิเคราะห์นโยบายและแผน
- ประสานงานโครงการ การจัดทำเอกสาร
- โปรแกรมไมโครซอฟต์ออฟฟิต

5. ผลงานวิจัย

-
-
-

6. รางวัล

-
-

7. งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

1. ปัญหาในการบริหารงานสำนักงานเลขานุการคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หัวข้อวิจัย	การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบ นำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ดำเนินการวิจัย	อมรรัตน์ ช่อประพันธ์
หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปี พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 657 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 62 คน จาก 2 หมู่เรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/80.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีค่าเท่ากับ 0.9469 หรือคิดเป็นร้อยละ 94.69 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน นักศึกษามีทักษะการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในภาพรวมของในระดับมาก (\bar{x} = 4.47, S.D. = .90) ในรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดพบว่าด้านนักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้ (\bar{x} = 4.71, S.D. = .57) และ ด้านไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน (\bar{x} = 4.71, S.D. = .71) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านนักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (\bar{x} = 4.06, S.D. = 1.21)

Research Title Enhancing English Language Learning by Social Media with
 Self-Directed Learning for Undergraduate Faculty of Education
 Rajabhat Mahasarakham University

Researcher Miss Amornrat Choprapun

Organization Faculty of Education, Rajabhat MahaSarakham University

Year 2019

ABSTRACT

This research aims to 1) to develop online social media with self-directed learning for students of the Faculty of Education Rajabhat MahaSarakham University That meet the criteria 2) To find the effectiveness index of social media developed. 3) To compare listening skills and reading skills using social media using self-directed learning for students of the Faculty of Education Rajabhat MahaSarakham University The population in this research include the Students of the Faculty of Education Mahasarakham Rajabhat University, 2nd year, 1st semester, academic year 2018, 657 people were divided into groups by Cluster Random Sampling 62 people from 2 groups of study. The study found that 1) Promoting English learning by using social media with self-directed learning for students of the Faculty of Education Rajabhat Maha Sarakham University therefore has the efficiency of 81.30/80.99 which is higher than the specified criteria. 2) The effectiveness index of learning using social media using self-directed learning for students of the Faculty of Education Mahasarakham Rajabhat University is equal to 0.9469 or 94.69% 3) The results of comparison of listening skills and reading skills using social media using self-directed learning for students of the Faculty of Education Mahasarakham Rajabhat University between before and after school Students had higher English listening skills after studying at the significant level of .01. 4) The level of opinions of students studying the promotion of learning English by using social media using lead learning. Self for students of the Faculty of Education Maha Sarakham Rajabhat University in the overall picture at a high level (\bar{x} = 4.47, SD = .90) in the highest average areas, it was found that the students wanted to learn what to find learning (\bar{x} = 4.71, SD = .57) and none other than the student who is responsible for what he has learned (\bar{x} = 4.71, SD = .71) with the highest level of opinion The least average part is the student's favorite, who always loves learning new things (\bar{x} = 4.06, S.D. = 1.21)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกรรมการรายงานการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดีทุกคน

ขอขอบคุณอาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุพการีและบูรพาจารย์ ผู้ให้ความรัก ความอบอุ่นและการอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา



อมรรัตน์ ช่อประพันธ์

2561

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนบนเว็บ.....	12
การเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง.....	19
บริบทคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
วิธีการสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	36
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44
สรุปผลการวิจัย.....	44
อภิปรายผลการวิจัย.....	44

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	49
บรรณานุกรม.....	50
บรรณานุกรมภาษาไทย.....	50
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ.....	52
ภาคผนวก.....	54
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	60
ประวัติผู้วิจัย.....	65



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้าน กระบวนการ (E ₁) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....	36
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้าน ผลลัพธ์ (E ₂) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....	38
ตารางที่ 4.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂) ของสื่อ สังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.....	39
ตารางที่ 4.4 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำ ตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....	40
ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำ ตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน.....	40
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบ นำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อน เรียนและหลังเรียน.....	41
ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....	41

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge Based Economy / Society : KBE/KBS) ที่มีองค์ความรู้ใหม่มางมายเกิดขึ้นตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550) ทำให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้ก้าวทันกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ทุกองค์กรและทุกส่วนในสังคมมีความใฝ่รู้และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ มุ่งให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รวมถึงดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ โดยมีเป้าหมายโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบหลากหลายอย่างกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life-Long Learning) การเรียนรู้ในลักษณะนี้ ได้แก่ การเปิดโอกาสทางการศึกษาที่เอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในหลาย ๆ ด้าน คือ ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และความสามารถ (Competence) โดยผ่านวิธีการสอนการเรียนรู้ (Learning how to Learn) ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ (Knowledge) และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered) (วันเพ็ญ ชัยกิจมงคล. 2550 : 1-2)

การจัดการเรียนการสอนที่ดี จึงควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสาระความรู้ และสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถแสวงหาความรู้ได้ตามความสนใจจากหลากหลายแหล่งการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 24 ที่ว่าด้วยเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งการที่ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองนั้น เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาและการดำเนินชีวิตการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning) ที่สามารถช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเอง และพัฒนาตนเองได้ การนำตนเองและพึ่งพาตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายใน ซึ่งสามารถกระตุ้นความต้องการที่จะเรียนรู้ และช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีจุดหมายอันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ได้มาก และจดจำได้นานขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นด้วย อีกทั้งผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) ที่แตกต่างกัน การให้ผู้เรียนนำตนเองและเลือกวิธีการเรียนรู้เองจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป้าประสงค์ที่ 1 เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ ด้านวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมีทักษะในการประกอบ

อาชีพ และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ทีศนา แชมมณี. 2552. ; กนิษฐ์กานต์ ปันแก้ว. 2554. ; เสมอ กาญจน์ โสภณศิริรัฐรักษ์. 2552. ; แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 12. 2559 : 2) นอกจากนี้ การจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนช่วยส่งเสริมแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองในการเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ในหลักสูตร อีกทั้งเป็นการเสริมทักษะทางภาษาของผู้เรียนให้ดีขึ้นและมีโอกาสศึกษาสิ่งที่มีผู้เรียนสนใจนอกเหนือหลักสูตรได้ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ การรู้จักวิธีที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และมีความกระตือรือร้นสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองต่อไปโดยไม่ต้องมีครูสั่ง ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือการเรียนอื่น ๆ การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นแบบของการเรียนรู้ที่ไม่มีผู้สอนควบคุมโดยตรงมุ่งที่กิจกรรมของผู้เรียน และการมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมนั้น ๆ การจัดการเรียนการสอนแบบพึ่งพาตนเองเป็นการช่วยเพิ่มขีดความสามารถของการเรียนการสอน (สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร. 2541 : 61-70) การเรียนที่ผู้เรียนแสวงหาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงมีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับความเชื่อที่ว่าทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และการเรียนรู้มิใช่ถูกสอนอยู่ตลอดเวลา ควรให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้และการเรียนรู้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิม เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาในแต่ละบุคคล โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (พจนา ทรัพย์สมาน. 2549 : 3)

เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นกลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมที่มีกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของเว็บไซต์มีการแผ่ขยายออกไปเรื่อยๆ เป็นรูปแบบของการสื่อสารข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตเป็นสังคมขึ้นมา การสร้างชุมชนใหม่บนอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งเพื่อการศึกษา ธุรกิจและความบันเทิง ปัจจุบันมีคนใช้ชีวิตอยู่กับเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้นทุกวันและมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้เป็นผู้สื่อสารหรือเขียนเล่า เนื้อหาเรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้เขียนทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ และนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ ปัจจุบันการสื่อสารแบบนี้ทำผ่านทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ เช่นกระดานความคิดเห็น เว็บบล็อก เว็บไซต์ที่แชร์ รูปแบบ แชร์เพลง แชร์วิดีโอ เว็บบอร์ด อีเมล เครื่องมือที่ให้บริการ เช่น Voice Over IP ส่วนเว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google Group, Facebook, Myspace หรือ Youtube เป็นต้น แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมออนไลน์มักปรากฏให้เห็นในลักษณะของการนำมาใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยมีตัวบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันเป็นเครือข่าย เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน แลกเปลี่ยน แบ่งปันทรัพยากร ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ (สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2554 ; CIO World. 2551) โดยที่ Wikipedia ให้ความหมายเครือข่ายสังคมออนไลน์ว่า เป็นโครงสร้างสังคมที่ประกอบด้วยโหนด (Node) ต่าง ๆ เชื่อมต่อกัน ซึ่งแต่ละโหนดที่เชื่อมโยงกันก็อาจมีความสัมพันธ์กับโหนดอื่น ๆ ด้วยโดยอาจมีระดับของความสัมพันธ์กัน มีความซับซ้อน มีเป้าหมาย (“การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์”, 2557) ดังนั้นเครือข่ายสังคมออนไลน์จึงหมายถึง การที่มนุษย์สามารถเชื่อมโยงถึงกัน

ทำความเข้าใจกันสื่อสารถึงกันได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากเป็นเว็บไซต์ที่เรียกว่าเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ก็คือเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงผู้คนไว้ด้วยกัน โดยเว็บไซต์เหล่านี้จะมีพื้นที่ให้ผู้คนเข้ามารู้จักกันมีการให้พื้นที่บริการเครื่องมือต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างเครือข่าย สร้างเนื้อหาตามความสนใจของผู้ใช้ ปัจจุบันมีเว็บไซต์ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์เกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งที่มีเป้าหมายเชิงพาณิชย์และไม่แสวงหากำไร เช่น Wikipedia 10 อันดับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ยอดนิยม คือ mySpace.com, faceBook.com, orkut.com, hi5.com, vkontakte.ru, Friendster.com, SkyRock.com, PerfSpot.com, bebo.com และ studivz.ne (ภิเชก ชัยนิรันดร์. 2551) จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประเทศไทยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลายมากจนได้ชื่อว่าเป็นประเทศอันดับที่ 4 โดยใช้เวลาเฉลี่ยที่ 8.7 ชั่วโมง (“ไทยติดอันดับ 4 ใช้เวลาท่องโซเชียลเน็ตเวิร์ก”. 2555) เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่เป็นที่นิยมและมีคนใช้เป็นจำนวนมากทำให้เกิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ใหม่ ๆ เข้ามาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ แต่เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ Facebook รองลงมา ได้แก่ Twitter และ Google ตามลำดับ (“Thailand Zocial Awards 2014”, 2557) ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี พ.ศ. 2556 แบ่งออกเป็น เพศหญิง ร้อยละ 56 เพศชาย ร้อยละ 43.1 และเพศที่สาม เพียงร้อยละ 1.3 เท่านั้น โดยสามารถแบ่งภาพรวมของการสำรวจออกเป็นประเด็น ค่าเฉลี่ยของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นจากการใช้งานโดยเฉลี่ย 32.3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือประมาณ 4.6 ชั่วโมงต่อวัน ในปี 2557 เพิ่มขึ้นเป็น 50.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือใช้เวลาประมาณ 7.2 ชั่วโมงต่อวัน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ปัจจุบันนี้คนใช้เวลาเกือบ 1 ใน 3 ของวันเพื่อใช้งานอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มเพศที่สามมีจำนวนค่าเฉลี่ยชั่วโมงการใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงที่สุด อยู่ที่ 62.1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่เพื่อความบันเทิงและการสื่อสารเป็นหลัก โดย 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 1 การพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ร้อยละ 78 อันดับ 2 อ่านข่าวหรือ e-book ร้อยละ 56 และอันดับ 3 ค้นหาข้อมูล ร้อยละ 56 และเครือข่ายสังคมออนไลน์และแอปพลิเคชันยอดนิยม 3 อันดับแรก ได้แก่ Facebook คิดเป็นร้อยละ 93.7 LINE คิดเป็นร้อยละ 86.8 และ Google คิดเป็น ร้อยละ 34.6 (สำนักพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2557)

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษาขาดทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเฉพาะด้านการฟังการอ่าน ซึ่งเปรียบเสมือนพื้นฐานของทักษะทั้ง 4 ด้าน ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำและยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ นักศึกษายังขาดการวางแผนในการเรียนรู้ ขาดการเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเลือกใช้กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่เหมาะสมจะสามารถพัฒนาการเรียนของนักศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นการพัฒนานตนเองและสอดคล้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความต้องการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่เรียนด้วยสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีทักษะการฟังและการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดคุณลักษณะการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับครูหรือผู้ที่สนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 657 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 62 คน จาก 2 หมู่เรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คนและกลุ่ม Try-Out จำนวน 27 คน
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึงสื่อการเรียนการสอนที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง โดยไม่มีการจำกัดด้านเวลาและสถานที่เรียนจากบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านเครื่องมือที่ช่วยในการค้นคว้า อีเมล ที่ช่วยในการติดต่อกับผู้สอนและผู้เรียนด้วยตนเอง เว็บบอร์ด(Web Board) ที่ใช้ในการ

แจ้งข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ นัดหมาย ประกาศ สั่งงาน อภิปรายและห้องสนทนา (Chat Room) ที่ใช้ในการสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ ปรัชญาหรือซึ่งกันและกัน

2. สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึงสื่อที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีลักษณะสร้างให้ผู้ใช้เกิดการแลกเปลี่ยน พูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อื่นโดยมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลด้วยตัวเองแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน สามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ผลงานของตนเองสู่สังคมออนไลน์ในกลุ่มคนที่มีความสนใจตรงกันได้ สื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้วิจัยใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้แก่ Weblog, Facebook, Twitter, Youtube และ Slideshare เป็นต้น



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนบนเว็บ
3. การเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง
4. บริบทคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์

ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีเทคโนโลยีต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้ความบันเทิง หรือแม้กระทั่งการเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่าย โดยที่ทุกคนทั่วโลกสามารถเป็นเพื่อนกัน พบปะ พูดคุยกันได้ตลอดเวลา เพียงแค่มีอินเทอร์เน็ต กับอุปกรณ์สำหรับเชื่อมต่อ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปพบปะกันโดยตรง

ถ้าพูดถึงคำว่าสื่อสังคมออนไลน์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน หลายคนอาจจะสงสัยว่าสิ่งเหล่านี้คืออะไร แต่ถ้าพูดถึง Hi5, Facebook, Twitter, Blog, Youtube ฯลฯ เชื่อว่าหลายคนคงจะปฏิเสธไม่ได้ที่จะไม่รู้จัก ยิ่งโดยเฉพาะในวัยรุ่นหรือเยาวชนที่อยู่ในระหว่างการศึกษาล่าเรียน คงจะคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี โดยนักการศึกษาและนักคอมพิวเตอร์ได้ให้ความหมายของคำว่าสื่อสังคมออนไลน์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไว้ดังนี้

Wandel (2007: 2) และ Kist (2010: 2) และ Marquez (2011: 11) กล่าวว่าสื่อสังคมออนไลน์คือสื่อที่ใช้ในการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถูกออกแบบมาสำหรับกลุ่มคนที่มีความสนใจในด้านเดียวกันเพื่อใช้ในการเผยแพร่หรือแบ่งปันเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ เพื่อให้เพื่อนหรือกลุ่มคนที่มีความสนใจตรงกันได้เข้ามาพูดคุยหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยมีรูปแบบการสื่อสารโดยใช้เว็บไซต์ เช่น Facebook, Twitter หรือ Ning ซึ่งผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์แต่ละคนสามารถส่งข้อความ รูปภาพ วิดีโอ เพื่อแบ่งปันไปยังผู้ใช้คนอื่นๆ ที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันได้ เว็บเหล่านี้มีลักษณะเป็นเว็บ 2.0 นั่นคือผู้ใช้สามารถสื่อสาร โต้ตอบ หรือมีปฏิสัมพันธ์กันบนหน้าเว็บไซต์และสามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่เนื้อหา ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และสื่ออื่นๆ สู่อินเทอร์เน็ตได้อีกด้วย (Armstrong, 2008: 7)

นอกจากนี้ยังมีบุคคลในวงการเทคโนโลยีของประเทศไทย ได้ให้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ไว้ว่า เป็นเว็บไซต์ที่ทุกคนสามารถทำความรู้จัก และเชื่อมโยงกันได้ในทุกทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

(กตিকা สายเสนีย์, 2551) อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ตนเอง และผลงานสู่สังคมออนไลน์ ในกลุ่มคนที่มีความสนใจตรงกัน มีการทำงานหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน (อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์, 2552)

ดังนั้น สรุปได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สื่อที่ทุกคนบนระบบเครือข่ายสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันสามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ผลงานของตนเองสู่สังคมออนไลน์ในกลุ่มคนที่มีความสนใจตรงกันได้

พัฒนาการของอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์

ในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต กำลังเป็นที่นิยมและมีผลกระทบในทุกๆ ด้านในปัจจุบัน ทำให้ทุกคน ทุกสังคมต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของการสื่อสาร และการพัฒนาของโลกเวปไซด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) ซึ่งเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ (2552) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ยุคแรก คือ Web 1.0 ซึ่งมีลักษณะเป็น Static Web คือมีการนำเสนอข้อมูลทางเดียว (oneway communication) ด้วยการแปลงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่รอบตัวเราให้อยู่ในรูปของดิจิทัล เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือการโฆษณาตามหน้าเว็บไซต์ โดยผู้ใช้สามารถอ่านได้แต่ไม่สามารถเข้าร่วมในการสร้างข้อมูลได้ แต่เมื่อก้าวเข้าสู่ยุคที่ 2 ของเทคโนโลยีเว็บไซต์ หรือ Web 2.0 เป็นยุคที่ทำให้อินเทอร์เน็ตมีศักยภาพในการใช้งานมากขึ้น เน้นให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ (Co-Creation) ลงบนเว็บไซต์ร่วมกันและสามารถโต้ตอบกับข้อมูลที่อยู่บนเว็บไซต์หรือการมีปฏิสัมพันธ์กันได้ (Interactivity) มีลักษณะเป็น Dynamic Web ที่ผู้ใช้สามารถสร้างเนื้อหา (Content) แลกเปลี่ยน และกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อแบ่งปันถึงกันได้ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์กรจะเห็นได้ว่า Web 2.0 เป็นยุคของการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ซึ่งไม่ใช่แค่เพียงการรับส่งอีเมล (E-mail) รูปภาพ หรือการดาวน์โหลดข้อมูลผ่าน Search Engine หรือใช้เว็บบอร์ด (Web board) ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเท่านั้น Web 2.0 ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างผู้ใช้ในกลุ่มต่างๆ จนเกิดเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกออนไลน์ที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้โดยไม่มีการสิ้นสุดกลายเป็นสังคมเสมือนจริง (Virtual Communication) ซึ่งเป็นสังคมหนึ่งในโลกของอินเทอร์เน็ต ที่ปัจจุบันยังคงผูกพันและเข้าช้อนกับการดำเนินชีวิตของผู้คนในโลกของความเป็นจริง

จุดกำเนิดของ Web 2.0 และการพัฒนาก้าวผ่านเข้าสู่ยุค 3.0 หรือ Sematic Web ทำให้กระแสความนิยมของเครือข่ายสังคมออนไลน์มีการเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง เป็นไปตามผลการสำรวจของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่พบว่าผู้ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และมีแนวโน้มของผู้ใช้บริการทั่วโลกมากกว่า 1,200 ล้านคน ปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆ มีการพัฒนา และเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์เชิงสังคมกันมากขึ้น ทั้งเว็บไซต์ในตระกูลของ Wiki, Youtube, Hi5, Myspace, Facebook และอีกมากมาย ซึ่งในแต่ละเว็บไซต์จะมีลักษณะเฉพาะสำหรับการใช้งานแตกต่างกันออกไป โดยเว็บไซต์ที่มีจำนวนผู้เข้าชมสูงสุดในประเทศไทยประจำปี 2010 (กตিকা สายเสนีย์, 2553) คือ Facebook รองลงมาคือ Youtube, Hi5, Blogger และ Wikipedia ตามลำดับ

เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ (2552) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสรุปได้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์มีจุดเริ่มต้นจากเว็บไซต์ Classmate.com และเว็บไซต์ SixDegrees.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่จำกัดการใช้งานเฉพาะนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเดียวกันเพื่อสร้างประวัติ ข้อมูล ติดต่อสื่อสาร ส่งข้อความ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สนใจร่วมกันระหว่างเพื่อนใน

ลิสต์เท่านั้น ต่อมาเว็บไซต์ Epinions.com ซึ่งเกิดขึ้นจากการพัฒนาของ Jonathan Bishop โดยได้เพิ่มในส่วนของการที่ผู้ใช้สามารถควบคุมเนื้อหาและติดต่อถึงกันได้ไม่เพียงแต่เพื่อนในลิสต์เท่านั้น นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเครือข่ายสังคมออนไลน์ทั้งหลายที่กำเนิดต่อมาในยุคปัจจุบัน เช่น Myspace, Google, Facebook เป็นต้น

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

สำหรับการแบ่งประเภทสื่อสังคมออนไลน์นั้น ในความเป็นจริงแล้วยากที่จะแยกประเภทของเว็บไซต์สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างชัดเจน เพราะแต่ละเว็บไซต์ต่างก็คิดค้นพัฒนาเพื่อเอาใจผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งและยังมีฟังก์ชันการทำงานมากมาย แต่อาจจะมีจุดเด่นที่แตกต่างกันไปเพื่อเป็นจุดขายให้กับเว็บไซต์ (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2552) ดังนี้

1. ประเภท Publishing เป็น Blog และเว็บประเภทเนื้อหา (content) เช่น Blogger, Wordpress, Bloggang, Exteen, TypePad เป็นต้น ซึ่งในแต่ละเว็บบล็อกก็มีการแยกย่อยเนื้อหาเป็นหมวดต่างๆ ตามความสนใจ เช่น Oknation.net เป็น Blog ที่ให้ทุกคนเป็นนักข่าวได้ด้วยวิธีการเขียน Blog นำเสนอข่าวต่างๆ Blognone.com นำเสนอข่าวแหวดวงไอที Keng.com เป็น Blog สำหรับผู้ที่สนใจการตลาด Gotoknow.org เป็น Blog ที่รวบรวมความรู้แขนงต่างๆ Pzecret.net เป็น Blog แนะนำ Portable ที่น่าสนใจ เป็นต้น

2. ประเภท Community หรือเครือข่ายสังคมที่ช่วยสร้างเครือข่ายเพื่อนเก่าและหาเพื่อนใหม่ สามารถส่งข้อความแลกเปลี่ยนความสนใจ ซึ่งกันและกัน เช่น Facebook, Hi5 และ Myspace เป็นต้น

3. ประเภท Media มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอวีดีโอ ภาพยนตร์ เพลง เช่น Youtube, Ustream.tv, Yahoo Video, Doucore.tv, Dailymotion, Thaitube.in.th, Veoh, Netfix, Imeem, Last.fm, Ijigg เป็นต้น

4. ประเภท Games เกมออนไลน์ที่สามารถสร้างตัวแทนในโลกเสมือนจริงใช้ชีวิตอยู่ในโลกออนไลน์ ติดต่อสื่อสาร ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับผู้อื่น เช่น SecondLife, World WarCraft, Audition, Gamegum, Ragnarok, Pangya เป็นต้น

5. ประเภท Photo Management เว็บฝากรูปออนไลน์ที่ช่วยจัดการภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัล และยังสามารแบ่งปันรูปภาพ หรือจะเปิดขายภาพเลยก็ได้ เช่น Photobucket, Flickr, Zoomr, Photoshop Express, Glowfoto, Shutterfly เป็นต้น

6. ประเภท Business/Commerce เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อธุรกิจซื้อ-ขาย ประมูลสินค้าออนไลน์ เช่น Amezon, eBay, Officelive, PayPal, Linkeln, Pramool, Tarad.com เป็นต้น

7. ประเภท Data/Knowledge แหล่งข้อมูลความรู้ เช่น Wkikipedia, Answers, Zickr, Tag.in.th, Del.icio.us, Digg, Bittorrent, Google Earth เป็นต้น

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ มุ่งเน้นในเรื่องการนำสื่อสังคมออนไลน์ ใน 3 ประเภทแรก ได้แก่ Publishing, Community และ Media มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมและมีผู้ใช้งานจำนวนมากในปัจจุบัน และเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของนักเรียน มีดังนี้

1. Facebook

Marquez (2011: 11) ได้กล่าวถึง Facebook ว่าเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมสำหรับติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร โดย Facebook เปิดใช้งานเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 โดย Mark Elliot Zuckerberg นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด (Harvard University) ในช่วงแรกนั้น Facebook เปิดให้ใช้งานเฉพาะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด ซึ่งต่อมาได้ขยายตัวออกไปสำหรับมหาวิทยาลัยทั่วสหรัฐอเมริกา และตั้งแต่ 11 กันยายน พ.ศ. 2549 ได้ขยายมาสำหรับผู้ทั่วไปทุกคนเหมือนในปัจจุบัน (Wikipedia, 2011)

2. Weblog หรือ Blog

Wikipedia (2554) ได้ให้ความหมายของ Weblog ไว้ว่า ...Blog is a type of website or part of a website. Blogs are usually maintained by an individual with regular entries of commentary, descriptions of events, or other material such as graphics or video. Entries are commonly displayed in reverse chronological order. Blog can also be used as a verb, meaning to maintain or add content to a blog...

ดังนั้น Blog ก็คือการบันทึกบทความของตนเอง (Personal Journal) ลงบนเว็บไซต์ โดยเนื้อหาของ blog นั้นจะครอบคลุมได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวส่วนตัว หรือเป็นบทความเฉพาะด้านต่างๆ เช่น เรื่องการเมือง เรื่องกล้องถ่ายรูป เรื่องกีฬา เรื่องธุรกิจ เป็นต้น โดยจุดเด่นที่ทำให้บล็อกเป็นที่นิยมก็คือ ผู้เขียนบล็อก จะมีการแสดงความคิดเห็นของตนเอง ใส่ลงไปในบทความนั้นๆ โดยบล็อกบางแห่ง จะมีอิทธิพลในการโน้มน้าวจิตใจผู้อ่านสูงมาก แต่ในขณะเดียวกันบางบล็อกก็จะเขียนขึ้นมาเพื่อให้อ่านกันในกลุ่มเฉพาะ เช่นกลุ่มเพื่อน ๆ หรือครอบครัวตนเอง (กติกาศายเสนีย์, 2548)

3. Youtube

Youtube เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถฝากไฟล์วิดีโอและแลกเปลี่ยนวิดีโอผ่านทางเว็บไซต์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2548 โดย Chad Hurley, Steve Chen และ Jawed Karim ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท Google โดยบริษัท Google เข้าซื้อกิจการไปด้วยมูลค่า 1,650 ล้านดอลลาร์ (เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ, 2552)

Youtube ได้กลายเป็นเว็บไซต์สังคมออนไลน์ชั้นนำอันดับต้นๆ ของโลก กลายเป็นเว็บไซต์วิดีโอที่ใหญ่ที่สุดในโลก เรียกได้ว่ามีอิทธิพลต่อผู้คนจำนวนหลายล้านคนทั่วโลก สามารถตอบสนองความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการได้หลายหลายไม่ว่าจะเป็นความต้องการเผยแพร่ตัวตน (Identity Network) การเผยแพร่ผลงาน (Interesting Network) หรือเป็นการค้นหาข้อมูลที่มีความสนใจเฉพาะกลุ่ม (Wikipedia) จนกลายเป็นสื่อต้นทางพลังในการกระจายข้อมูลข่าวสารในรูปแบบวิดีโอออนไลน์ที่มีเนื้อหาเข้าถึงได้ง่ายโดยไม่ต้องคำนึงถึงอุปสรรคทางภาษา ซึ่งเป็นเหตุผลว่าทำไมวิดีโอออนไลน์อย่าง Youtube ถึงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการให้บริการ ข่าวสารต่างๆ ในต่างประเทศ การใช้ Youtube ในเชิงการประชาสัมพันธ์อย่างประธานาธิบดี Barack Obama แห่งสหรัฐอเมริกา หรือการเผยแพร่ข่าวสารของพระสันตะปาปา รวมไปถึงการโฆษณาที่ปัจจุบันเริ่มได้รับความนิยม จนเกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่มีต่อวงการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ในโลกออนไลน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4. Slideshare

Slideshare เป็นสื่อสังคมออนไลน์อีกประเภทหนึ่งที่สมาชิกสามารถแบ่งปันเอกสารหรือสไลด์ Presentation ที่สร้างขึ้นให้แก่สมาชิกคนอื่น และสามารถนำไปใช้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์อื่นๆ ได้ง่ายและสะดวกอีกด้วย (ภัทรลักษณ์ สังข์วงษ์, 2554)

5. Twitter

Armstrong (2008: 10) ได้กล่าวว่า Twitter คือเว็บไซต์ที่ให้บริการ Micro-Blog ซึ่งสามารถให้ผู้ใช้ส่งข้อความของตนเอง ให้ผู้ใช้ที่ติดตาม Twitter ของเราอยู่อ่านได้ และเราเองก็สามารถอ่านข้อความของเพื่อน หรือคนที่เราติดตามเค้าอยู่ได้ ซึ่ง Twitter ก็ถือได้ว่าเป็นเว็บไซต์ประเภทสื่อสังคมออนไลน์ด้วยเช่นกัน

ในรูปแบบของ twitter นี้ ที่เรียกว่าเป็น Micro-Blog ก็เพราะว่า Twitter ให้เขียนข้อความได้ครั้งละไม่เกิน 140 ตัวอักษร ซึ่งข้อความนี้เมื่อเขียนแล้วจะไปแสดงอยู่ในหน้า profile ของผู้เขียนนั่นเอง และจะทำการส่งข้อความนี้ไปยังสมาชิกที่ติดตามผู้เขียนคนนั้นอยู่ (follower) โดยอัตโนมัติ (กตিকা สายเสนีย์, 2552)

สื่อสังคมออนไลน์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ถือได้ว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย และมีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาใช้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำสื่อสังคมออนไลน์ ข้างต้นไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ข้อดีและข้อเสียของการใช้สื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนั้นผู้ใช้สื่อเหล่านี้ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อต่างๆ รวมทั้งทั้งข้อดี และข้อเสียของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นอย่างดี เพื่อเป็นการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการป้องกันตนเองจากภัยที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านี้ด้วยโดย ปวิตรา จูฬิตตะ (2551) และ ธิดารัตน์ สุ่มอุดม (2551) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

ข้อดี

1. สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจร่วมกันได้
2. เป็นคลังข้อมูลความรู้ขนาดย่อมเพราะเราสามารถเสนอและแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ หรือตั้งคำถามในเรื่องต่างๆ เพื่อให้บุคคลอื่นที่สนใจหรือมีคำตอบได้ช่วยกันตอบ
3. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น สะดวกและรวดเร็ว
4. เป็นสื่อในการนำเสนอผลงานของตัวเอง เช่น งานเขียน รูปภาพ วิดีโอต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามาชมและแสดงความคิดเห็น
5. ใช้เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ หรือบริการลูกค้าสำหรับบริษัทและองค์กรต่างๆ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ลูกค้า

6. ช่วยสร้างผลงานและรายได้ให้แก่ผู้ใช้งาน เกิดการจ้างงานแบบใหม่ๆ ขึ้น

ข้อเสีย

1. เว็บไซต์ให้บริการบางแห่งอาจจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไป หากผู้ใช้บริการไม่ระมัดระวังในการกรอกข้อมูล อาจถูกผู้ไม่หวังดีนำมาใช้ในทางเสียหาย หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้

2. สื่อสังคมออนไลน์เป็นสังคมออนไลน์ที่กว้าง หากผู้ใช้รู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือขาด วิจารณ์ อาจโดนหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ต หรือการนัดเจอกันเพื่อจุดประสงค์ร้าย ตามที่เป็น ขาวตามหน้าหนังสือพิมพ์

3. เนื่องจาก Social Network Service เป็นสื่อในการเผยแพร่ผลงาน รูปภาพต่างๆ ของเราให้บุคคลอื่นได้ชมและแสดงความคิดเห็น อาจเป็นช่องทางในการถูกละเมิดลิขสิทธิ์ ขโมย ผลงานหรือถูกแอบอ้างได้

จะเห็นได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ที่ให้บริการอยู่บนโลกออนไลน์นั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งจำเป็น อย่างยิ่งที่ผู้ใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ เหล่านั้นจะต้องรู้และเข้าใจ เพื่อเป็นการนำสื่อสังคม ออนไลน์ไปใช้ในทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และเกิดประโยชน์ที่แท้จริง และเป็นการป้องกันตนเองจาก ภัยที่อาจจะเกิดขึ้น จากการที่สื่อสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อเสีย และยังเป็นเครื่องมือที่เยาวชน ไทยใช้บริการเป็นจำนวนมาก ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการที่จะอบรม สั่งสอน และชี้แนะ แนวทางที่ถูกต้องในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อไป

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

จากการรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยทางการศึกษาพบว่า ผู้สอนในสหรัฐอเมริกา นิยมนำ Blog มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับมัธยมกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะการเสนองานเขียนใน Blog เนื่องจาก Blog มีคุณสมบัติปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ที่ผู้อ่าน สามารถให้ข้อคิดเห็นในงานนั้นได้ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนเขียนเสร็จ ส่งงานเขียนของตนไว้ใน Blog จึง เท่ากับเป็นการเชิญชวนให้ผู้อ่านร่วมวิจารณ์แสดงความคิดเห็นงานเขียนของผู้เรียนสำหรับผู้เรียนที่ เริ่มเขียนการเสนอผลงานเขียนใน Blog เท่ากับเป็นการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของตนเอง อีกทั้งผู้เรียน อาจได้รับประโยชน์สูงสุดจากผู้อ่านที่เข้ามาแสดงความเห็นและให้คำแนะนำรวมทั้งผู้เรียนอาจได้ เรียนรู้วิธี แนวทาง หรือรูปแบบ การเขียนที่ดีจากผู้อ่านที่เป็นนักเขียนระดับมืออาชีพ ดังนั้น Blog จึง เป็นเสมือนสนามฝึกปฏิบัติการเขียนของผู้เรียนที่ให้ผู้เรียนได้ขัดเกลา แก้ไขปรับปรุงงานเขียนของตน จากผู้อ่านที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับงานเขียนด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย ที่นิยมนำ Blog มาใช้ในการจัดการ เรียนการสอนอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแล้วแต่กล่าวว่ Blog ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน กับครู นักเรียนกับนักเรียน รวมทั้งนักเรียนกับบุคคลภายนอก ทำให้นักเรียนได้รับข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงการพัฒนางานเขียนหรือองค์ความรู้ของตนเองได้เป็นอย่างดี

Kennedy (2007: 14) ได้ยกตัวอย่างการวิจัยเพิ่มเติม คือ การเรียนวิชาการ หนังสือพิมพ์ที่ Hunterdon เป็นวิชาที่ไม่ใช้กระดาษเลย งานของผู้เรียนทุกชิ้นจะนำ ไปไว้ใน Blog ที่ สร้างขึ้นเฉพาะสำหรับชั้นเรียนนี้เท่านั้น ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน เช่น การสืบค้นเรื่องต่างๆ จาก หนังสือพิมพ์ออนไลน์เพื่อส่งขึ้นไปไว้ในส่วนที่ตนรับผิดชอบ กอบบรรณาธิการจะประชุมกับผู้สอนเพื่อ เลือกเรื่องที่น่าสนใจที่สุดในแต่ละวัน จากการดำเนินการวิธีนี้ ผู้สอนพบว่าผู้เรียนแต่ละคนจะสืบค้น ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เมื่อพบแล้วจะสะสมเรื่องต่างๆ ไว้ในช่วงแรกของภาคการศึกษาแล้วเขียน เกี่ยวกับเรื่องนี้ตอนปลายภาคการศึกษา นอกจากนี้ผู้สอนยังพบว่าการอภิปรายใน Blog เป็นเครื่องมือ ที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการเรียนรู้ของผู้เรียนวิชาการหนังสือพิมพ์

การใช้ Blog ในการเรียนการสอนคือการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและ การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูจะต้องเชื่อมโยงบทเรียน เนื้อหารายวิชา คำสอน แบบฝึก ปฏิบัติต่างๆ ทางวิชาการและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอื่นๆ นอกจากนี้การที่

นักเรียนในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์อื่นๆ เช่น Facebook, Twitter, Youtube เป็นต้น ครูก็ควรที่จะนำเครื่องมือที่นักเรียนใช้บริการอยู่เหล่านี้ มาใช้ร่วมกับ Blog ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษา การเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนจึงเป็นนวัตกรรมการศึกษาใหม่ที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อใช้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนทุกระดับชั้นของประเทศไทย

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนบนเว็บ

การสอนบนเว็บเป็นคำที่ใช้เรียกกันทั่วไปในภาษาไทย โดยมาจากความหมายของภาษาอังกฤษว่า “Web-Based Instruction” ซึ่งถ้าจะแปลกันอย่างจริงๆ แล้วต้องเรียกว่า “การสอนใช้เว็บเป็นฐาน” แต่คำแปลนี้อาจจะฟังแล้วเข้าใจยาก จึงทำให้เรียกกันติดปากว่า “การสอนบนเว็บ” “การสอนด้วยเว็บ” “การสอนผ่านเว็บ” หรืออาจจะมีชื่ออื่นอีกแล้วแต่จะใช้เรียกกัน แต่มีความหมายเช่นเดียวกัน (กิตานันท์ มลิทอง, 2548) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้คำว่า “การเรียนการสอนบนเว็บ”

ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) ไว้ ดังนี้

Clark (1996) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอนรายบุคคลที่อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งส่วนบุคคลหรือสาธารณะผ่านทางโปรแกรมค้นหาข้อมูล (Web Browser) โดยลักษณะการเรียนการสอนไม่ได้เป็นการดาวน์โหลดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนลงมาที่เครื่องของตนเอง แต่เป็นการเข้าไปในเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อศึกษาเนื้อหาความรู้ที่ผู้จัดได้บรรจุไว้ในเซิร์ฟเวอร์โดยที่ผู้จัดสามารถปรับปรุง พัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยได้อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา

Colleen (1996) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่า เป็นสื่อใหม่ที่รวมคุณประโยชน์ของไฮเปอร์มีเดียซึ่งประกอบด้วยข้อความ เสียง วิดีโอ ภาพกราฟิกและภาพเคลื่อนไหวเป็นการสอนรายบุคคลโดยผ่านเครือข่าย การออกแบบการสอนต้องใช้หลักทฤษฎีเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้เรียน

Khan (1997) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่า เป็นโปรแกรมไฮเปอร์มีเดียที่ช่วยในการสอน โดยการใช้ประโยชน์จากลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ตมาสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ในทุกทาง

Relan and Gillani (1997) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นการประยุกต์ที่แท้จริงของการใช้วิธีการต่างๆ มากมาย โดยการใช้เว็บเป็นทรัพยากรเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นโครงสร้างสำหรับเผยแพร่การศึกษา

Carlson et al. (1998) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นภาพที่ชัดเจนของการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) ซึ่งก่อให้เกิดโอกาสที่ชัดเจนในการนำการศึกษาไปสู่ที่ต้อโอกาสเป็นการจัดหาเครื่องมือใหม่ ๆ สำหรับส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ช่วยขจัดปัญหาเรื่องสถานที่และเวลา

Manochehri and Young (2006) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นการเรียนรายบุคคลซึ่งส่งผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายอินทราเน็ต

วิชุดา รัตนเพียร (2542) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นการนำเสนอโปรแกรมบทเรียนบนเว็บเพจโดยนำเสนอผ่านบริการเว็ลด์ไวด์เว็บในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งผู้ออกแบบและสร้างโปรแกรมการสอนบนเว็บจะต้องคำนึงถึงความสามารถและบริการที่หลากหลายของอินเทอร์เน็ตและนำคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้มาเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนให้มากที่สุด

ใจทิพย์ ฦ สงขลา (2547) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นการผนวกคุณสมบัติไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณลักษณะของเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกันของผู้เรียน (Learning Without Boundary)

กิตานันท์ มลิทอง (2548) ได้กล่าวถึงการสอนบนเว็บว่าเป็นการใช้เว็บในการเรียนการสอน โดยอาจใช้เว็บเพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติของวิชาทั้งหมดตามหลักสูตรหรือใช้เป็นเพียงการนำเสนอข้อมูลบางอย่างเพื่อประกอบการสอนก็ได้ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะต่างๆ ของการสื่อสารที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต เช่น การโต้ตอบกันทางอีเมล และการพูดคุยสดด้วยข้อความ ภาพ และเสียง มาใช้ประกอบด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนการสอนบนเว็บ หมายถึงการเรียนการสอนที่ใช้คุณสมบัติต่างๆ ของเว็บเข้ามาช่วยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นการแก้ไขข้อจำกัดบางประการของการเรียนการสอนแบบเก่า

ความสำคัญของการเรียนการสอนบนเว็บ

สุชญา สังข์จรูญ (2550) ได้สรุปความสำคัญของการเรียนการสอนบนเว็บต่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 1) ช่วยทำให้การสอนไม่ถูกจำกัดด้วยเรื่องของเวลาและสถานที่
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสไตร่ตรอง และวิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญของผู้เรียนรายบุคคลที่มีความแตกต่างกัน
- 3) ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสใกล้ชิดกันมากขึ้น ผู้สอนมีเวลาให้ความสนใจกับผู้เรียนแต่ละคนมากขึ้น เนื่องจากมีบทเรียนบนเว็บที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้แล้วในส่วนหนึ่ง ดังนั้น เวลาที่เหลือของผู้สอนจึงสามารถทุ่มเทให้กับการจัดกิจกรรม ควบคุมการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือกับผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ด้วยความสะดวก ทั้งที่ประสานเวลาและไม่ประสานเวลา
- 5) ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนได้อย่างอิสระ
- 6) สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอน และการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักการศึกษาพยายามพัฒนาการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ
- 7) ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้ การควบคุมการเรียนนี้ รวมถึงความสามารถในการเลือกเรียนเนื้อหา การติดตามความก้าวหน้าในการเรียน การเลือกกิจกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเวลาและสถานที่เรียน

องค์ประกอบของการเรียนการสอนบนเว็บ

นักการศึกษาหลายท่านได้จำแนกองค์ประกอบของการเรียนการสอนบนเว็บไว้ ดังนี้ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐอินเดียนา (2002 อ้างถึงใน วิชิตา รัตนเพียร, 2545) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บไว้ดังนี้

1) Web Resources หรือแหล่งความรู้ต่างๆ จากเว็ลด์ไวด์เว็บ องค์ประกอบนี้หมายถึง เนื้อหาบทเรียนที่เรียนอยู่บนเว็บที่ผู้สอนออกแบบและพัฒนาไว้ หรืออาจเป็นแหล่งข้อมูลจากเว็บอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้สอนแนะนำหรือผู้เรียนอาจค้นคว้าด้วยตนเองก็ได้ การศึกษาเนื้อหาบทเรียนบนเว็บนี้ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองในเวลาใดก็ได้ที่เหมาะสม

2) Offline หรือการเรียนการสอนอื่นๆ ที่ไม่ได้เกิดขึ้นบนเครือข่าย องค์ประกอบนี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน โดยที่ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นขั้น ปกติ หรืออาจมอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากตำรา เอกสารประกอบการสอน หรือสื่อ การสอนรูปแบบอื่นๆ เช่น CD ROM หรือ CAI (Computer-Assisted Instruction) ซึ่งผู้เรียน สามารถศึกษาเนื้อหาต่างๆ นี้ได้ด้วยตนเอง ในเวลาที่สะดวกเช่นเดียวกับการศึกษาจาก Web Resources

3) Homework หรือ Assignment เมื่อศึกษาเนื้อหาตามที่กำหนดแล้ว ผู้สอนมักจะ มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำหรือฝึกปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นงานรายบุคคลหรือกิจกรรมกลุ่มที่ต้องร่วมมือ กันหรือช่วยกันทำก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของบทเรียนการมอบหมายงานนี้อาจเป็น กิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคลหรืออาจเป็นกิจกรรมที่ต้องให้ผู้เรียนร่วมกันทำเป็น กลุ่มก็ได้ หากเป็นกิจกรรมเดี่ยว ผู้เรียนแต่ละคนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายในเวลาของตนเอง สะดวกได้เอง และควรที่จะสามารถจัดส่งงานที่ได้รับมอบหมายผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้ผู้สอนเองได้ แต่หากเป็นกิจกรรมกลุ่มควรจะต้องมีการบริหารจัดการรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้เรียนรูปแบบ ใดรูปแบบหนึ่งขึ้น ซึ่งอาจทำได้ทั้งที่ต้องให้ผู้เรียนเข้าสู่ระบบเครือข่ายพร้อมๆ กัน (Synchronous) เพื่อประชุมกลุ่มหรือสนทนาระหว่างกันแบบทันทีทันใด (Real Time) หรือในอีกลักษณะหนึ่ง ผู้เรียน อาจสื่อสารกันได้โดยไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบเครือข่ายพร้อมๆ กันก็ได้ (Asynchronous) ซึ่งไม่ว่าจะ เป็นการจัดการกิจกรรมแบบ Synchronous หรือ Asynchronous นี้มีหลากหลายวิธีด้วยกัน ผู้สอนควร ศึกษากลยุทธ์ในการจัดการกิจกรรมการสื่อสารรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการ สื่อสารแต่ละรูปแบบอย่างดีก่อนเลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บของตน

4) Online Tests and Quizzes หรือแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความ เข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนรายบุคคลออนไลน์ ผ่านเว็ลด์ไวด์เว็บ ได้หลังจากที่ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาบทเรียนจนจบ นอกจากนั้นแล้วผู้สอนนำเสนอค่า เฉลยของแบบทดสอบเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบผลของการประเมินทันทีทันใดได้อีกด้วยการจัดการ ทดสอบบนเว็บนั้น ผู้สอนจะต้องออกแบบระบบการทดสอบให้รัดกุมและรอบคอบเพื่อให้เกิดความ มั่นใจว่าผู้ที่เข้าสอบนั้นเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่ลงทะเบียนเรียน

5) Discussion Forum การจัดการเรียนการสอนบนเว็บนั้น ผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมี การสื่อสารระหว่างกันโดยอาศัยอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เช่น การสื่อสารถึงกันผ่าน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การแลกเปลี่ยนหรือแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนา (web board) การจัดการประชุมสนทนาแบบประสานเวลาผ่านโปรแกรมสนทนา (chat) เพื่อให้ผู้เรียนและ

ผู้สอนสามารถสื่อสารกันได้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องกำหนดตารางและวิธีการสื่อสารอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้สอนได้รับทราบความคืบหน้าหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

ใจทิพย์ ณ สงขลา(2547) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนบนเว็บว่าเป็นการใช้ องค์ประกอบทางเทคโนโลยีหลัก 2 ส่วน คือ ไฮเปอร์มีเดีย และคุณสมบัติของคอมพิวเตอร์เครือข่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ไฮเปอร์มีเดียหรือสื่อหลายมิติ หมายถึง สื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ข้อความภาพ เสียง ที่เชื่อมโยงถึงกัน(link) และสามารถแสดงผลทางจอภาพที่ผู้ใช้สามารถเลือกรับเนื้อหาสาระตามการ เชื่อมโยงที่ได้กำหนดไว้ คุณสมบัติของสื่อหลายมิตินี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอสาระความรู้ ที่ให้ทางเลือกกับผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาสาระตามเป้าหมายของตนเองและรวมถึงการเรียน การสอนในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ มีการ สร้างกิจกรรมเพื่อการทบทวนความรู้ความเข้าใจ หรือการจำลองสถานการณ์ การฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียน รวมทั้งมีการประเมินการเรียนอย่างเป็นระบบ

2) การใช้คุณสมบัติของคอมพิวเตอร์เครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงระหว่าง คอมพิวเตอร์ด้วยกันเป็นเครือข่าย และรวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่าย การขยายตัวของ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีขอบข่ายกว้างขวางทั่วโลก เปิดโอกาสทางการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้ คุณสมบัติของเครือข่ายใน 2 ลักษณะ คือ การร่วมใช้สารสนเทศ และการใช้ประโยชน์ทางการสื่อสาร

2.1) การร่วมใช้ทรัพยากร(Resources sharing) หมายถึง การร่วมใช้สารสนเทศ บทเรียน และทรัพยากรอื่นๆ คุณสมบัติของคอมพิวเตอร์เครือข่ายทำให้สารสนเทศบทเรียน และ กิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อหลายมิติที่พัฒนาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ให้บริการ (computer server) สามารถเผยแพร่และอนุญาตให้ผู้เรียนเข้าศึกษาบทเรียน และร่วมกิจกรรมการ เรียนเหล่านั้น ผ่านคอมพิวเตอร์ ที่ตั้งอยู่ ณ ที่ใดก็ได้ที่มีการเชื่อมโยงเข้าเป็นเครือข่ายทำให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องจำกัดว่าผู้เรียนต้องมาอยู่พร้อมกันในสถานที่ใดที่หนึ่งการเรียนรู้สามารถ เกิดขึ้นในเวลาและสถานที่ที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลสะดวก (any time - any place) บทเรียนที่นำเสนอ ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์นั้น มีคุณสมบัติ ดังนี้

- สามารถแก้ไข ปรับปรุง บทเรียน ให้ทันสมัยได้ทันที
- สามารถนำเสนอเผยแพร่แก่ผู้เรียนได้ตลอดเวลา
- สามารถให้การโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและโปรแกรมการเรียน

สามารถเก็บข้อมูล และผลการเรียนเพื่อเรียกดูจากผู้เรียนและผู้สอน

- สามารถอำนวยความสะดวกในการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ได้ตลอดเวลา

2.2) การสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง (Computer-mediated communication) การสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมที่สามารถทำ ให้เกิดการสื่อสารติดต่อกันใน 2 มิติเวลา ดังนี้

- มิติประสานเวลา (Synchronous mode of communication) เป็นการ สื่อสารระหว่างผู้เรียนที่ต้องนัดหมายออนไลน์พร้อมกัน และสื่อสารด้วยการใช้โปรแกรมที่สนับสนุน การสื่อสารโต้ตอบแบบทันทีทันใด (real time) เช่น โปรแกรมสนทนา โปรแกรมการบรรยายทางไกล ด้วยเสียง หรือผ่านกล้องวิดีโอ

- มิติต่างเวลา (Asynchronous mode of communication) เป็นการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนติดต่อถึงกันด้วยการฝากข้อความ หรือไฟล์ประเภทต่างๆ ในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ ซึ่งผู้รับสารสามารถเลือกรับสารตามเวลาที่ตนเองสะดวกด้วยการใช้โปรแกรม เช่น เว็บแมล์(ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์บนเว็บ) โปรแกรมเว็บบอร์ด(กระดานข่าว)

กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้จำแนกองค์ประกอบในการสอนบนเว็บ ซึ่งองค์ประกอบในการสอนบนเว็บนั้นมีหลายอย่าง แต่อาจใช้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดในการสอนก็ได้โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ข้อความหลายมิติ (Hypertext) เป็นการเสนอเนื้อหา ตัวอักษร ภาพกราฟิก และเสียง ในลักษณะไม่เรียงลำดับกันเป็นเส้นตรง ในสภาพแวดล้อมของเว็บนี้ การใช้ข้อความหลายมิติจะให้ผู้ผู้ใช้คลิกส่วนที่เป็น จุดเชื่อมโยง โดยอาจเป็นภาพ ข้อความสี ข้อความขีดเส้นใต้เพื่อเข้าถึงไฟล์ที่เชื่อมโยงกับจุดเชื่อมโยงนั้น ไฟล์นี้อาจอยู่ในเอกสารเดียวกันหรือเชื่อมโยงกับเอกสารอื่นที่อยู่ห่างไกลได้

2) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) เป็นการพัฒนาของข้อความหลายมิติ เป็นวิธีการในการรวบรวมและเสนอข้อความ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เพื่อนำเสนอในเว็บเพจ บทเรียน การใช้สื่อหลายมิติในเว็บเพจบางครั้งอาจทำให้ผู้เรียนที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะปานกลางไม่สามารถใช้งานได้สะดวกเนื่องจากอาจมีภาพกราฟิกขนาดใหญ่ มีภาพเคลื่อนไหวและเสียงที่ต้องใช้โปรแกรม plug-in ช่วย เช่น JAVA Applet และ RealOne Player ซึ่งใช้ได้กับคอมพิวเตอร์ที่มีหน่วยความจำสูงและการประมวลผลเร็วเท่านั้น

3) บทเรียนซีเอไอ เป็นการใช้บทเรียนซีเอไอบนเว็บนับเป็นรูปแบบพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งของการสอนบนเว็บ นอกจากเนื้อหาในลักษณะข้อความหลายมิติและสื่อหลายมิติบนเว็บเพจ เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วบทเรียนซีเอไอ จะมีกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีการโต้ตอบกับโปรแกรม บทเรียนได้ กิจกรรมนี้อาจอยู่ในลักษณะของคำถาม แบบทดสอบ เกม การทบทวน ฯลฯ ตัวอย่างเช่น TONIC: The Online Netskills Interactive Course

4) การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (computer-mediated communication:CMC) เป็นวิธีการที่ข้อมูลหรือข้อความถูกส่งหรือได้รับทางคอมพิวเตอร์ การใช้ อินเทอร์เน็ตทำให้สามารถใช้สมรรถนะทางด้านนี้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อจุดประสงค์ด้านการเรียนการสอน เช่นการใช้อีเมล การสนทนาสด การประชุมทางไกล ฯลฯ ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองเพื่อสามารถสื่อสารกันได้ในทันที การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์สามารถทำได้ในลักษณะประสานเวลาและไม่ประสานเวลา ถ้าเป็นในลักษณะประสานเวลา ผู้เรียนทั้งหมดจะลงบันทึกเปิดเข้าไปในเว็บไซต์เดียวกันและในเวลาเดียวกัน เพื่อรับและตอบสนองต่อข้อมูล ข่าวสาร หรือ บทเรียน โดยการใช้โปรแกรมChat หรือ Moo เพื่อพิมพ์ข้อความโต้ตอบกัน หรือการใช้ NetMeeting เพื่อเห็นภาพและได้ยินเสียงกันและกันด้วย หากเป็นลักษณะไม่ประสานเวลา ข้อมูลหรือบทเรียนจะถูกส่งไปยังเครื่องบริการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้ามาเปิดอ่านและตอบกลับเมื่อใดก็ได้ในเวลาที่เหมาะสม โดยการใช้อีเมล

ประเภทของการเรียนการสอนบนเว็บ

นักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนบนเว็บไว้ดังนี้

Driscoll (1997) ได้แบ่งลักษณะของการสอนบนเว็บตามรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1) แบบที่เป็นข้อมูลอย่างเดียว (Text-only) เป็นลักษณะของการเรียนการสอนโดยอาศัยอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีข้อจำกัดบางอย่างในการเข้าถึงข้อมูล โดยมีลักษณะเป็นข้อความอย่างเดียว เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail: e-mail) กระดานข่าวสาร (Bulletin Board) ห้องสนทนา (Chat room) โปรแกรมดาวน์โหลด (Software Downloading)

2) แบบที่เป็นมัลติมีเดีย (Multimedia) เป็นแบบที่สองของอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นกราฟิก การสืบค้นโดยใช้ภาพในรูปของเว็บ

Parson (1997 อ้างถึงใน กิตานันท์ มลิทอง, 2543) การเรียนการสอนบนเว็บสามารถใช้ได้กับทุกสาขาวิชา โดยอาจจะเป็นการใช้เว็บเพื่อสอนวิชานั้นทั้งหมด หรือใช้ประกอบเนื้อหาได้ การเรียนการสอนบนเว็บตามแนวคิดของ Parson จึงแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) วิชาเอกเทศ (Stand-Alone Course หรือ Web-Based Course) เป็นวิชาที่เนื้อหาและทรัพยากรทั้งหมดจะมีการนำเสนอบนเว็บ รวมถึงการสื่อสารกันเกือบทั้งหมดระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะผ่านทางคอมพิวเตอร์ การใช้ลักษณะนี้สามารถใช้ได้กับวิชาที่ผู้เรียนนั่งเรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาและส่วนมากแล้วจะใช้ในการศึกษาทางไกลโดยผู้เรียนจะลงทะเบียนเรียนและมีการโต้ตอบกับผู้สอนและผู้เรียนร่วมชั้นเรียนคนอื่นๆ ผ่านทางการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตด้วยวิธีการนี้จำทำให้ผู้เรียนในทุกส่วนของโลกสามารถเรียนร่วมกันได้โดยไม่มีขีดจำกัดในเรื่องของสถานที่และเวลา 2) วิชาใช้เว็บเสริม (Web Supported Course) เป็นการที่ผู้สอนและผู้เรียนจะพบกันในสถาบันการศึกษา แต่ทรัพยากรหลายๆ อย่าง เช่น การอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนและข้อมูลเสริมจะอ่านจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการที่ผู้สอนกำหนดมาให้หรือที่ผู้เรียนหาเพิ่มเติม ส่วนการทำงานที่สั่ง การทำกิจกรรม และการติดต่อสื่อสารจะทำการกันบนเว็บเช่นกัน 3) ทรัพยากรการสอนบนเว็บ (Web Pedagogical Resources) เป็นการนำเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของวิชานั้น หรือใช้เป็นกิจกรรมการเรียนของวิชา ทรัพยากรเหล่านี้จะอยู่ในหลากหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง การติดต่อระหว่างผู้เรียนกับเว็บไซต์ ฯลฯ โดยจะดูได้จากเว็บไซต์ต่างๆ

Doherty (1998) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนบนเว็บตามคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ตในการนำไปไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การนำเสนอ (Presentation) ในลักษณะของเว็บไซต์ที่ประกอบด้วยข้อความ ภาพ กราฟิกโดยมีวิธีการนำเสนอ คือ

- 1.1) การนำเสนอแบบสื่อเดียว เช่น ข้อความหรือรูปภาพ
- 1.2) การนำเสนอแบบสื่อคู่ เช่น ข้อความกับรูปภาพ
- 1.3) การนำเสนอแบบมัลติมีเดีย คือ ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง

ภาพเคลื่อนไหว เสียง

2) การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ทุกวันในชีวิตซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของอินเทอร์เน็ต โดยมีการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตหลายแบบ เช่น

- 2.1 การสื่อสารทางเดียว เช่น การดูข้อมูลจากเว็บเพจ
- 2.2 การสื่อสารสองทาง เช่น การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โต้ตอบกัน
- 2.3 การสื่อสารแบบหนึ่งแหล่งไปหลายแหล่ง เป็นการส่งข้อความจากแหล่งเดียว

แพร่กระจายไปหลายแหล่ง เช่น การอภิปรายจากคนเดียวให้คนอื่นๆ ได้รับฟังด้วยหรือการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer Conferencing)

2.4 การสื่อสารไปสู่หลายแหล่ง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่มในการสื่อสารบนเว็บโดยมีผู้ใช้หลายคนและคนรับหลายคนเช่นกัน

3) การทำให้เกิดความสัมพันธ์ (Dynamic Interaction) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของอินเทอร์เน็ตและสำคัญที่สุด ซึ่งมี 3 ลักษณะคือ

3.1) การสืบค้นข้อมูล

3.2) การหาวิธีการเข้าสู่เว็บ

3.3) การตอบสนองของมนุษย์ต่อการใช้เว็บ

Hannum (1998) ได้แบ่งลักษณะของการเรียนการสอนบนเว็บ ออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) รูปแบบการเผยแพร่ (Publishing) รูปแบบนี้สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1) รูปแบบห้องสมุด (Library Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ประโยชน์จากความสามารถในการเข้าไปยังแหล่งทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่หลากหลาย โดยวิธีการจัดหาเนื้อหาให้ผู้เรียนผ่านการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเสริมต่างๆ เช่น สารานุกรม วารสารหรือหนังสือออนไลน์ วารสารออนไลน์ หนังสือออนไลน์ สารบัญการอ่านออนไลน์ (Online Reading List) เว็บห้องสมุด หน่วยงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวมรายชื่อเว็บที่สัมพันธ์กับวิชาต่างๆ

1.2) รูปแบบหนังสือเรียน (Textbook Model) การเรียนการสอนบนเว็บรูปแบบนี้เป็นการจัดเนื้อหาของหลักสูตรในลักษณะออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน เช่น คำบรรยาย สไลด์ นิยาม คำศัพท์ และส่วนเสริม ผู้สอนสามารถเตรียมเนื้อหาออนไลน์ที่ใช้เหมือนกับที่ใช้ในการเรียนในชั้นเรียนปกติ และสามารถทำสำเนาเอกสารให้กับผู้เรียนได้ รูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบห้องสมุดคือรูปแบบนี้จะเตรียมเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ขณะที่รูปแบบห้องสมุดช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการจากการเชื่อมโยงที่ได้เตรียมเอาไว้ ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือเรียนนี้ประกอบด้วย บันทึกของหลักสูตร บันทึกคำบรรยาย ข้อเสนอแนะของห้องเรียน สไลด์ที่นำเสนอ วิดีโอและภาพที่ใช้ในชั้นเรียน เอกสารอื่นที่มีความสัมพันธ์กับชั้นเรียน เช่น ประมวลรายวิชา รายชื่อในชั้น กฎเกณฑ์ ข้อตกลงต่างๆ ตารางการสอบ และตัวอย่างการสอบครั้งที่แล้วความคาดหวังของชั้นเรียน งานที่มอบหมาย เป็นต้น

1.3) รูปแบบการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction Model) รูปแบบนี้จัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ได้รับ โดยนะลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มาประยุกต์ใช้ เป็นการสอนแบบออนไลน์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ มีการให้คำแนะนำ การปฏิบัติ การให้ผลย้อนกลับ รวมทั้งการให้สถานการณ์จำลอง

2) รูปแบบการสื่อสาร (Computer-Mediated Communication Model) เป็นรูปแบบที่อาศัยคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อเพื่อการสื่อสาร (Computer – Mediated Communications Model) ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารกับผู้เรียนคนอื่นๆ ผู้สอน หรือกับผู้เชี่ยวชาญได้ โดยรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายในอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอภิปราย การสนทนาและการอภิปราย การประชุมผ่านคอมพิวเตอร์เหมาะสำหรับการเรียนการสอนที่ต้องส่งเสริมการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3) รูปแบบผสม (Hybrid Model) เป็นการนำเอารูปแบบ 2 ชนิดคือ รูปแบบการเผยแพร่กับรูปแบบการสื่อสารมารวมเข้าไว้ด้วยกัน เช่น เว็บไซต์ที่รวมเอาแบบห้องสมุดกับรูปแบบ

หนังสือเรียนไว้ด้วยกัน เว็บไซต์ที่รวมเอาบันทึกของหลักสูตร รวมทั้งคำบรรยายไว้กับกลุ่มอภิปราย หรือเว็บไซต์ที่รวมเอารายการแหล่งเสริมความรู้ต่างๆ และความสามารถของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เข้าไว้ด้วยกัน เป็นต้น รูปแบบนี้มีประโยชน์เป็นอย่างมากกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะได้ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอินเทอร์เน็ตในลักษณะที่หลากหลาย

4) รูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom Model) เป็นการนำเอาลักษณะเด่นหลายๆ ประการของแต่ละรูปแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้

Hiltz (1993) ได้ให้นิยามว่า ห้องเรียนเสมือนเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่นำแหล่งทรัพยากรออนไลน์มาใช้ในลักษณะการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับผู้สอน ชั้นเรียนกับสถาบันการศึกษาอื่นและกับชุมชนที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ (Khan, 1997)

ส่วน Turoff (1995) กล่าวถึงห้องเรียนเสมือนว่า เป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนภายใต้ระบบการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นความสำคัญของกลุ่มที่จะร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนและผู้สอนจะได้รับความรู้ใหม่ๆ จากกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลลักษณะเด่นของการเรียนการสอนรูปแบบนี้ก็คือ ความสามารถในการลอกเลียนลักษณะของห้องเรียนปกติมาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยมีส่วนประกอบคือ ประมวลรายวิชา เนื้อหาในหลักสูตรรายชื่อแหล่งเนื้อหาเสริมกิจกรรมระหว่างผู้เรียนผู้สอน คำแนะนำและการให้ผลป้อนกลับการนำเสนอในลักษณะมัลติมีเดีย การเรียนแบบร่วมมือ รวมทั้งการสื่อสารระหว่างกัน รูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่

การเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง (Self-directed Learning)

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง

การเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง (Self-directed Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่ได้รับการยอมรับและมีการศึกษาวิจัยมาก โดยเฉพาะด้านการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าผู้เรียนจะจบการศึกษาไปแล้วก็ตาม ซึ่งถือว่าเป็นการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นักการศึกษาใช้คำต่างๆ ในความหมายเดียวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบรายบุคคล การเรียนรู้แบบนำตนเอง การเรียนรู้แบบกำกับตนเอง และการเรียนรู้แบบการนำตนเอง เป็นต้น โดยมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การเรียนรู้แบบนำตนเองไว้ ดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2552 : 125-126) ได้ให้คำนิยามของการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเองว่า หมายถึงการให้โอกาสผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษาผู้เรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

Skager (1978 : 25) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบการนำตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน และการ

ประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือ

Griffin (1987 : 16) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นเฉพาะบุคคลและการพัฒนาการเรียนรู้

Knowles (1975: 18) อธิบายถึงคำว่า การเรียนแบบนำตนเองว่า เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งบุคคลมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง โดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน กำหนดบุคคลและแหล่งทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้ การเลือกและการใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้นั้น โดยได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้

Tough (1967: 3) ได้อธิบายถึงการเรียนแบบนำตนเอง ไว้ คือ การที่บุคคลตัดสินใจว่าต้องการที่จะเรียนอย่างแน่วแน่ ทั้งในด้านความรู้หรือทักษะ โดยที่ผู้ที่ต้องการจะเรียนนั้นมักจะแสวงหาผู้สอน เพื่อให้สอนกระบวนการในการเรียนรู้ให้ แทนที่จะให้ผู้สอนรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด บุคคลนั้นอาจตัดสินใจกระทำ การเป็นผู้สอนตัวเอง และรับหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนการเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นและการปฏิบัติการตามโครงการการเรียนรู้ (Learning Project)

จากความหมายของการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเองที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเอง คือ กระบวนการศึกษาของบุคคล โดยเริ่มจากความต้องการการเรียนรู้จุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ สามารถระบุแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ได้ มีการวัดและประเมินผลตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนรู้นั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยการทำสัญญาการเรียนรู้ เพื่อควบคุมการเรียนรู้นั้นดำเนินสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในขอบเขตของเวลาที่ตนเองกำหนดไว้ รวมถึงการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองทั้งในระหว่างการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ซึ่งอาจได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลอื่นๆ เช่น ผู้สอน เพื่อน หรือบุคคลในสังคม หรือไม่ได้

2. กระบวนการเรียนแบบผู้เรียนนำตนเอง

Knowles (1975) ได้อธิบายคำว่า การเรียนแบบนำตนเองว่าเป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งบุคคลมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง โดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ วางแผนการเรียน รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เริ่มต้น จากการรับรู้ความต้องการของตนเองของผู้เรียนอาจจะเป็นด้านความรู้หรือทักษะ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ต้องการมีความเชื่อมั่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ต้องการมีอาชีพที่ดี หรือการมีศักยภาพในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น และผู้สอนรู้ความต้องการของผู้เรียน ก็จะสามารถช่วยผู้เรียนวางแผนการเรียนได้โดย (Knowles. 1975: 81-89) ได้เสนอการวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ ดังนี้ 1) กำหนดรูปแบบความสามารถที่ผู้เรียนต้องการ (Developing Competency Models) ซึ่งผู้เรียนอาจอาศัยข้อมูลจากหลายๆส่วน เช่น จากข้อมูลความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะของอาชีพที่ต้องการ การกำหนดรูปแบบร่วมกับเพื่อนๆ ครู ผู้ปกครอง ประกอบกับความรู้สึกลึกซึ้งที่เป็นตัวของตัวเองของผู้เรียนในการวิเคราะห์ ซึ่ง

รูปแบบความสามารถที่ผู้เรียนต้องการ นั้นอาจอยู่ในลักษณะของความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะ ความสนใจ หรือค่านิยม 2) ประเมินระดับความสามารถของตนเองที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Assessing the Present Level of Performance) เพื่อให้ทราบถึงความสามารถด้านความรู้ว่าตัวผู้เรียนเองได้เรียนรู้อะไรบ้าง เช่น ความรู้ทางวิชาการ ทางเทคนิคหรือความรู้ในสาขาอาชีพที่สนใจ ระดับของความเข้าใจในเหตุและผล การประยุกต์ความรู้รวมถึงการวิเคราะห์และแก้ปัญหาของตนเอง และการประเมินด้านทักษะของตนเอง เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการเขียน รวมถึงทักษะการปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงการประเมินด้านเจตคติ ความสนใจ และค่านิยม การประเมินคุณลักษณะของตัวผู้เรียน โดยผู้ที่มีประเมินมีทั้ง ผู้เรียนเอง ครู เพื่อนๆ ตลอดจนผู้ปกครอง และ 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ (Assessment of Learning Needs) เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยการวินิจฉัยจากสภาพตนเองในปัจจุบัน การประเมินนี้จะทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นและทิศทางในการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนได้มากกว่า ความต้องการที่จะเรียนที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก

2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ Knowles ได้เสนอแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ 3 จุดมุ่งหมายด้วยกัน (Knowles. 1975: 94-96) คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนที่สามารถทำได้ ต่อมาคือการกำหนดจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการใช้ในกิจกรรมการเรียน และจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่ควรกำหนดคือ ลักษณะของพฤติกรรมทั่วไป ที่สามารถนำไปประยุกต์เป็นพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงได้ และในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ Tabá (Tabá. 1962: 211-228 cited in Knowles. 1975: 95-96) ได้กำหนดรูปแบบของจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านขององค์ความรู้ ได้แก่ ความรู้ ความจริง แนวคิด และความคิดรวบยอด 2) ด้านของการสะท้อนความคิด เช่นการประมวลข้อมูล การประยุกต์ใช้ความจริงและหลักการ การใช้เหตุผล 3) ด้านค่านิยม และเจตคติ 4) ด้านอารมณ์และความรู้สึก 5) ด้านทักษะต่างๆ

2.3 การวางแผนการเรียน Knowles ได้เสนอแนวคิดการวางแผนการเรียนรู้อันผู้เรียน โดยให้กรอบการวางแผนการเรียนเป็นคำถามหลัก 6 ข้อ คือ 1) สิ่งที่คุณเรียนต้องการคำตอบนั้นคืออะไร 2) ข้อมูลอะไรบ้างที่จำเป็นต้องใช้ในการตอบคำถามนั้นๆ 3) มีแหล่งข้อมูลใดบ้างที่ให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด 4) อะไรจะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่าแหล่งข้อมูลนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สุด 5) ควรจะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการและ 6) จะมีวิธีตรวจสอบอย่างไรว่า คำตอบที่ได้นั้นบรรลุตามสิ่งที่ต้องการแล้ว (Knowles. 1975: 25) ทั้งนี้สามารถอาศัยรูปแบบของการทำสัญญาการเรียน (Learning Contracts) ซึ่งก็คือกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นตัวของตัวเองพึ่งตนเองมากขึ้นและนำตนเองได้ การที่ผู้เรียนทำตามข้อตกลงที่ระบุไว้ในสัญญาการเรียนรู้อาจช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้แบบนำตนเอง และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้อีกด้วย Knowles ได้แนะนำการสร้างสัญญาการเรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ระบุตามองค์ประกอบต่อไปนี้ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives) เป็นการระบุถึงเรื่องที่จะเรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ในเรื่องใด หากผู้เรียนกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนจะทำให้ ผู้เรียนสามารถระบุรายละเอียดขององค์ประกอบอื่นๆ ได้ชัดเจน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ควรเป็นจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง

2) ควรกำหนดแหล่งเรียนรู้และกลยุทธ์การเรียนรู้(Learning Resources and Strategies) โดยระบุถึงแหล่งเรียนรู้ ว่าเลือกเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใด และมีกลยุทธ์ที่จะทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 3) หลักฐานที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Evidence of Accomplishment) เป็นการระบุถึงผลงาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 4) เกณฑ์และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (Criteria and Means of Validating Evidence) เป็นการระบุถึงเกณฑ์หรือวิธีการประเมิน เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ด้วยวิธีการที่สามารถตรวจสอบได้ (Knowles.1975: 26-27, 62-63)

2.4 รู้จักการแสวงหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนแสวงหาแหล่งการเรียนรู้เอง และรู้ว่าตนเองต้องการข้อมูลอะไร สามารถแสวงหาข้อมูลความรู้จนกว่าจะได้ข้อมูลครบตามต้องการ ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือเอกสารต่างๆ ตลอดจนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องสนใจ ทั้งนี้ผู้เรียนอาจได้รับความช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมสามารถเชื่อถือได้จากผู้สอน กลุ่มเพื่อน หรือบุคคลอื่นๆ ในสังคม

2.5 การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของตนเอง ควรประเมินจากหลักฐานการเรียนรู้ที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งได้แก่ 1) ด้านความรู้ อาจใช้วิธีการประเมินโดยเขียนรายงาน การทดสอบ การนำเสนอในรูปแบบต่างๆ 2) ด้านความเข้าใจ อาจประเมินโดยการแสดงพฤติกรรมแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ 3) ด้านทักษะ อาจใช้วิธีการสังเกตการลงมือปฏิบัติ 4) ด้านเจตคติ ประเมินจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง โดยการใช้แบบประเมินเจตคติแบบประมาณค่า (Rating Scales) 5) ด้านค่านิยม อาจประเมินจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อาจใช้แบบประเมินค่านิยม โดยอาศัยผู้สังเกตการณ์ (Knowles. 1975 : 110-111)

เมื่อศึกษาถึงกระบวนการเรียนแบบผู้เรียนนำตนเองอาจสรุป ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองนั้น เริ่มตั้งแต่การดำเนินการก่อนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อม ตรวจสอบวินิจฉัยทักษะพื้นฐานการเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ ต่อมาเป็นกระบวนการเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน เสริมสร้างกลยุทธ์เพื่อเสริมทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน มีการปลูกฝังนิสัยให้ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ด้วยการวินิจฉัยและกำหนดเรื่องที่จะเรียน กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน วางแผนดำเนินการเรียน แสวงหาแหล่งวิทยากรในการเรียนรู้ และรู้วิธีการประเมินผล และให้ผู้เรียนรู้จักการถ่ายทอดความรู้ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งการรู้จักการสะท้อนความคิดโดยการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตนเอง หาจุดอ่อนและจุดแข็งของความสามารถทางการเรียนของตน เสนอวิธีการปรับปรุงตนเอง แล้วบันทึกในสัญญาการเรียน และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น แหล่งการเรียนรู้จากผู้สอน และบุคคลในชุมชน สื่อประกอบการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน ซีดีรอม วีดิทัศน์ หรือทรัพยากรห้องสมุด รวมไปถึงอินเทอร์เน็ตด้วย โดยขั้น ตอนการเรียนรู้สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและขึ้นอยู่กับระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ขั้นตอนสุดท้ายคือ การประเมินการเรียน เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อให้สามารถวัดความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้ถูกต้องครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเน้นการประเมินความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง (วิภาดา วัฒนนามกุล. 2544: 112)

บริบทคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประวัติความเป็นมาพร้อมกับการกำเนิดสถาบัน กล่าวคือตั้งแต่ปี 2468 ได้พัฒนาจากโรงเรียนประถมกสิกรรม โรงเรียนประถมวิสามัญ โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดมหาสารคาม โรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูมหาสารคาม สถาบันราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามลำดับ ดังนี้

พ.ศ. 2468 เปิดสอนครูหลักสูตรประกาศนียบัตรประถมกสิกรรม

พ.ศ. 2473 เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 และการฝึกหัดครูชั้นต่ำและเปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนประถมวิสามัญ

พ.ศ. 2481 ยกฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดมหาสารคาม เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรจังหวัดแผนกประจำรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนมีกำหนด 2 ปี จะได้อุปริญญาบัตรจังหวัด (ครู ว.) และยังรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เข้าเรียน 2 ปี ได้อุปริญญาครูประชาบาล (ครู ป.)

พ.ศ. 2498 เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการ (ป.กศ.)

พ.ศ. 2505 เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นวิทยาลัยฝึกหัดครู

พ.ศ. 2518 เปิดสอนระดับปริญญาตรี (ครุศาสตรบัณฑิต) และเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. 2522 เปิดสอนครุศาสตรบัณฑิตในภาคพิเศษภายใต้โครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ค.ป.) ซึ่งเปลี่ยนชื่อโครงการเป็นการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ต่อมาเปิดสอนภาค ขกอ. (โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา)

พ.ศ. 2535 ได้รับพระราชทานนามว่า สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2541 เริ่มเปิดสอนครุศาสตรมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2545 เริ่มเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรสาขาวิชาชีพครู

พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏมหาสารคามได้เปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2550 เริ่มเปิดสอนครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

พ.ศ. 2552 เริ่มเปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา

พ.ศ. 2556 เปิดสอนครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาบรรณารักษ์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ มีปรัชญา คือมุ่งผลิตครูและพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ปณิธาน คือวิชาชีพครูเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม นำชุมชนพัฒนา และ วิสัยทัศน์ คือคณะครุศาสตร์ เป็นศูนย์กลางนำการปฏิรูปการผลิตและพัฒนาครู ของประเทศให้เป็นต้นแบบของครูในศตวรรษที่ 21 และมีองค์ความรู้ในการชี้้นำการพัฒนา และแก้ปัญหาการศึกษาของท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุชญา สังข์จรูญ (2550) ได้ศึกษาผลของการเรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลของการเรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีพัทลุง แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกแบบสอบถามและแบบประเมินความสอดคล้องเรื่องการเรียนรู้การสอนบนเว็บไซต์วิชาภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกในการบันทึกผลการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกในการบันทึกการเรียนรู้แต่ละประเภท มีความคงทนในการเรียนไม่แตกต่างกันและเมื่อได้เรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกในการจดบันทึกการเรียนรู้ นักเรียนที่บรรทุกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อมรรัตน์ เถยงาม (2550) ทำการศึกษากระบวนการเมตาคอกนิชันผ่านการสื่อสารด้วยเว็บไซต์ในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการเมตาคอกนิชันผ่านการสื่อสารด้วยเว็บไซต์ในการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน ที่มีระดับเมตาคอกนิชันที่ต่างกัน รวบรวมข้อมูลจากการเขียนบันทึกสะท้อนความคิดผ่านเว็บไซต์ แบบประเมินตนเองในเมตาคอกนิชัน และแบบสอบถามความคิดเห็นและพฤติกรรมการสื่อสารในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับเมตาคอกนิชันต่างกันมีกระบวนการเมตาคอกนิชันแตกต่างกันคือนักเรียนที่มีระดับเมตาคอกนิชันสูงมีวิธีคิดแก้ปัญหาด้วยการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนโดยวางแผนและเขียนบันทึก ลำดับความคิดการค้นข้อมูลเพื่อจัดระบบให้มองเห็นภาพรวมของปัญหาทั้งหมด ใช้ทฤษฎีและตรรกะเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและทบทวนด้วยตนเอง สืบหาข้อมูลคิดไตร่ตรองสะท้อนไปมาอย่างรอบคอบเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่สมเหตุสมผล กลุ่มกลางเมื่อเจอสถานการณ์ปัญหาจะพยายามทำความเข้าใจวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและสิ่งที่ต้องการค้นหาด้วยตนเองก่อนในระยะแรกๆ แต่ในขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาจะปรึกษาอาจารย์หรือหาแหล่งข้อมูลใกล้เคียงมาอ้างอิงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ กลุ่มต่ำเมื่อเจอสถานการณ์ปัญหาส่วนใหญ่จะหาตัวช่วยก่อนเป็นอันดับแรก เช่น ปรึกษาคนใกล้ชิด จากนั้นพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงปัญหา ในส่วนของความเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเว็บไซต์แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านทัศนคติในการใช้เว็บไซต์นักเรียนเห็นว่าการใช้เว็บไซต์เป็นสิ่งที่มีความประโยชน์มากกว่าเสียหาย และนักเรียนเห็นว่าการแสดงความคิดเห็นหรือการเข้าไปอ่านความคิดเห็น

ของเพื่อนผ่านเว็บบล็อกเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และทำให้คนทันสมัย 2) ด้านแรงจูงใจในการใช้เว็บบล็อกที่มีผลต่อการศึกษาว่าการเรียนรู้เขียนสะท้อนความคิดในเว็บบล็อกมีผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนทำให้ให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและทำให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ เป็นแรงจูงใจภายนอกที่น่าสนใจและดึงดูดใจทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานเพิ่มขึ้น 3) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการใช้เว็บบล็อกเขียนสะท้อนความคิดในการเรียนรู้พบว่า เป็นช่องทางในการรับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการบันทึกและวิเคราะห์การทำงานของตนเองทำให้ช่วยทบทวนการทำงานในแต่ละสัปดาห์ เป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 4) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะทั่วไปของเว็บบล็อกแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นสำคัญ คือ ช่วยเพิ่มช่องทางทางสื่อสารและช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างครูผู้สอนและเพื่อนเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงและสนุกสนานต่อการทำงานเป็นสื่อที่ช่วยฝึกทักษะด้าน HTML และตกแต่งสร้างสรรค์เว็บบล็อกของตนเอง

วิภาวรรณ สุขสถิตย์ (2550 : 152 - 154) ได้วิจัยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รุ่งอรุณ ไสยโสภณ (2550 : 201-204) ได้เสนอผลของการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้พร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทดลองกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า มีกิจกรรม 9 กิจกรรม ทดลองในลักษณะการประชุมสัมมนาปฏิบัติการ เป็นเวลา 3 วัน พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นองค์ประกอบ พบว่า ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองเฉลี่ยสูงสุด คือ รักการเรียนรู้ รองลงมา คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และการมองอนาคตในแง่ดี และเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจจากเดิม 13.19 คะแนนเพิ่มเป็น 16.86 คะแนน

อนิรุทธ์ สติมัน (2550 : 147-148) ได้เสนอผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา นำไปทดลองนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย 2) การเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) นักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในระดับมากต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้น

จักรกฤษณ์ มะสะพันธ์ (2551) ศึกษาเรื่องรูปแบบการสื่อสารออนไลน์ในเว็บ Blog กรณีศึกษา: Bloggang และ OK Nation Blog การศึกษาวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ การสังเกตการณ์ การวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารออนไลน์ในเว็บบล็อกของ Bloggang และ OK Nation Blog เป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร งานเขียน รวมถึงบันทึกประจำวันของเจ้าของบล็อก โดยมีลักษณะการสื่อสารที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทักทาย ผ่านทางกล่องแสดงความคิดเห็น รวมถึงประเด็นหัวข้อต่างๆ ที่ได้ตั้งขึ้นสำหรับเว็บ Bloggang เนื้อหาจะเน้นการเขียนเล่าเรื่องราวส่วนตัวและเรื่องทั่วไป สำหรับเว็บ OK Nation Blog เนื้อหาจะเน้นข่าวสารและการเมืองเป็นหลัก รูปแบบของการพัฒนาความสัมพันธ์นั้นพบว่า หลังจากที่เจ้าของบล็อกได้เริ่มมีการเขียนบล็อกของตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทักทายกัน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นกันเอง มีความผูกพันและใกล้ชิดกับผู้เขียนบล็อกรายอื่นๆ ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจกัน ผู้เขียนบล็อกหลายรายมีการแลกเปลี่ยน email และได้พัฒนาการสื่อสารกันต่อโดยใช้การ Chat การแลกเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือเพื่อเปลี่ยนจากการเขียนข้อความมาเป็นการพูดคุยกัน จนสุดท้ายก็เกิดความสัมพันธ์ขึ้นสนิทสนม มีการติดต่อ นัดหมายออกมาพบเจอกันในโลกแห่งความเป็นจริง สำหรับรูปแบบของภาษาในเว็บบล็อก พบว่าภาษาที่ใช้เขียนข้อความจะมีการนำสัญลักษณ์ รูปภาพเข้ามาประกอบในการเขียนเรื่องราวต่างๆด้วย ซึ่งภาษาหรือถ้อยคำที่พบในเว็บ Bloggang จะนิยมใช้ภาษาพูดทั่วไปในการเขียน และจะพบภาษาแชต คำศัพท์เฉพาะกลุ่มจำนวนมาก ในขณะที่ทางเว็บ OK Nation Blog พบว่าจะใช้ภาษาที่เป็นทางการเป็นภาษาเชิงวิชาการ แต่จะมีการใช้คำที่ค่อนข้างรุนแรง ในกลุ่มย่อยบล็อกการเมือง

บุญรัตน์ แผลงศร (2551) ทำการศึกษาผลของการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อเรื่องยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาผลการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ที่ส่งผลก่อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อเรื่องยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลของการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อเรื่องยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้เว็บบล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนปราโมชวิทยารามอินทราจำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ และกลุ่มที่มีการเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บแต่ไม่ได้ใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ เว็บไซต์ที่สอนแบบสถานการณ์จำลองโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา เรื่องยาเสพติดแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อเรื่องยาเสพติด และแบบประเมินการเขียนสะท้อนการเรียนรู้ในบล็อกของผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test dependent และ t-test independent) ผลการวิจัยสรุปได้

ว่า 1) นักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้และนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บแต่ไม่ได้ใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บแต่ไม่ได้ใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ 2) นักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้และนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บแต่ไม่ได้ใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อยาเสพติดหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเจตคติของนักเรียนที่เรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเจตคติของนักเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บแต่ไม่ได้ใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ 3) การเรียนแบบสถานการณ์จำลองบนเว็บโดยใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้มีขนาดอิทธิพลในระดับปานกลางต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.77 และมีขนาดอิทธิพลในระดับสูงต่อเจตคติของนักเรียนที่มีต่อยาเสพติด มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.02 4) นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้บล็อกเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ในระดับสูง

มณฑิรา พันธุ์อ้น (2551) ทำการศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ โดยใช้เว็บบล็อกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษาของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อกก่อนเรียนกับหลังเรียน ประเมินผลงานเว็บบล็อกของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อก และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปี ที่ 5 สาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 27 คน ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบเสาะหาความรู้ แบบประเมินผลงาน การจัดทำเว็บบล็อกโดยใช้เกณฑ์การประเมินรูบริค แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลงานเว็บบล็อกของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อกอยู่ในระดับดีมาก และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ทวีพงษ์ ศรีสุวรรณ (2553) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อหาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อประเมินกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพการจัดการเรียนการสอนแบบ

ใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินทั้งด้านเนื้อหาและด้านสื่อและการออกแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี จากนั้นได้จัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ซึ่งมาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากการทดลองปรากฏว่าคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนเรียน ผลการประเมินกิจกรรมตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก และจากการประเมินความพึงพอใจได้ผลระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเท่ากับ 4.38 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ทัศนิตา คุณสนอง (2553) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เรื่องการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินตามสภาพจริง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนตามสภาพจริง และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2553 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม การทดลองใช้แบบแผน One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้ t-test แบบ Dependent ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้นได้นำ Facebook และ Application ของ Facebook มาใช้ โดยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่ได้รับผ่านกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ ซึ่งทำให้โครงสร้างทางปัญญาของนักเรียนเปลี่ยนแปลงและเกิดเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ด้วยความหมาย ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 อยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อและการนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินกิจกรรมตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับดี และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

เสาวภา วิชาตี (2555 : 180-190) ได้ทำการศึกษาผลของกิจกรรมเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษและความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษา โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอังกฤษและความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทำการทดลอง 12 สัปดาห์กับนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม นักศึกษาในกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีการปกติ ส่วนนักศึกษาในกลุ่มทดลองเรียนผ่านกิจกรรมเรียนรู้แบบนำตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษและแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลจากวิเคราะห์พบว่าภายหลังการทดลอง

นักศึกษาสองกลุ่มมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองมีคะแนนเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มที่เรียนโดยวิธีปกติทั้งสองด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

Tekinarlam (2008) ได้ทำการสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับบล็อกของอาจารย์และนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคืออาจารย์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 สาขาประถมศึกษา จำนวน 55 คนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 มีจำนวน 27 คน และกลุ่มที่ 2 จำนวน 28 คน โดยผู้สอนดำเนินการสอนนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาสนาม โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและวิเคราะห์เนื้อหาในบล็อกของนักศึกษา และการสังเกตกิจกรรมที่นักศึกษาได้ทำ ในบล็อก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบล็อกว่า บล็อกใช้งานง่ายและเป็นเครื่องมือที่สะดวกสำหรับการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การใช้บล็อกเป็นการพัฒนาทักษะด้านการค้นคว้าข้อมูลและทักษะในการเขียนได้ ทั้งที่จำกัดให้นักศึกษาต้องใช้อินเทอร์เน็ตจากภายนอกมหาวิทยาลัยเท่านั้น อย่างไรก็ตามปัญหาเดิมที่ยังคงมีอยู่ คือการที่นักศึกษามีการละเมิดลิขสิทธิ์และมักจะคัดลอกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ลงไปในบล็อกของตนเอง

Safran (2010) ทำการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษา ซึ่งพบว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่นักเรียนทุกคนรู้จัก เข้าใจ และเคยใช้บริการใดบริการหนึ่งของสื่อสังคมออนไลน์ โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนแบบร่วมมือก่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้สูงสุด ช่วยให้ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้ง่าย ลดปัญหานักเรียนไม่กล้าถามครูในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นสื่อที่สะท้อนความรู้หรือผลการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ง่าย นักเรียนสามารถสะท้อนความคิดของตนเองลงในเครื่องมือเหล่านั้น และเกิดการสื่อสาร แสดงความคิดเห็นหรือให้คาแนะนา โดยมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับเครือข่ายได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

Marquez (2011) ได้ศึกษาและวิเคราะห์สื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ Facebook, Twitter และ LinkedIn ผลการศึกษาพบว่า Facebook เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับ ความนิยมสูงสุด มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยถูกใช้งานในการสื่อสาร พูดคุย เผยแพร่ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และถูกใช้ในเชิงธุรกิจมากที่สุด เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี Twitter ถูกสร้างขึ้นในปี 2006 มีการใช้งานในลักษณะของ Blog แต่เป็น Blog ขนาดเล็ก พิมพ์ข้อความได้ครั้งละไม่เกิน 140 ตัวอักษร และถูกใช้งานในด้านของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือใช้ส่งข้อความ สื่อสารระหว่างกัน และ LinkedIn เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ถูกใช้ในเชิงธุรกิจเป็นหลัก ใช้ในการสื่อสาร พบปะ พูดคุยกันในด้านธุรกิจ

Wang และ Chen (2011 : 154-155) ได้ศึกษาผลจากความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อการสร้างแรงจูงใจในสภาพแวดล้อมการเรียนบนเว็บ 2.0 จากการศึกษาล่าสุดได้ยืนยันว่า การเกิดขึ้นของเว็บ 2.0 มีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม นักวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจผิดได้ง่ายจากสภาพแวดล้อมการเรียนบนเว็บ 2.0 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสิ่งนี้ บ่งชี้ว่าผู้เรียนไม่ได้รับแรงจูงใจเท่าที่ควร ในการมุ่งเน้นความสนใจไปที่กิจกรรมการเรียนบนเว็บ 2.0 การศึกษานี้ คาดการณ์ว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนอาจมีผลต่อแรงจูงใจของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมการเรียนบนเว็บ 2.0 สมมุติฐานงานวิจัยที่ได้จากการศึกษามี 2 ประการคือ 1. ประสพการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้เรียนที่ส่งผลต่อ

ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียน 2. ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนสัมพันธ์กับแรงจูงใจของการเรียนบนเว็บ 2.0 การศึกษานี้ได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ผลจากการสำรวจพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ หัวข้อของการศึกษานี้ได้เก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่ใช้เว็บ yahoo อยู่เป็นประจำ โดยได้รับข้อมูลจากแบบสอบถาม 334 ฉบับและได้ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่มีประสบการณ์การใช้เว็บตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีคะแนนค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองมากกว่าผู้เรียนที่มีประสบการณ์ การใช้เว็บน้อยครั้ง ประสบการณ์ในการใช้เว็บที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความพร้อมในการเรียนรู้แบบ นำตนเอง นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังแสดงให้เห็นอีกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้บนเว็บ 2.0 อยู่ในระดับสูง ข้อค้นพบนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปรับให้เข้ากับความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมการเรียนบน เว็บ 2.0 นอกจากนี้ ข้อค้นพบยังสามารถนำมาใช้เพื่อลดความกังวลของผู้ที่มีข้อสงสัยในการเรียนบน เว็บ 2.0 อีกด้วย

Casey (2013 : 5-24) ได้ศึกษาสื่อสังคมออนไลน์ในห้องเรียน ตามสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้แบบไฮบริดที่เรียบง่ายแต่ซับซ้อนสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 ห้องเรียนในช่วง 8 เดือนโดยทำการออกแบบโปรแกรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากการตรวจสอบความ ซับซ้อนและคุณลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์และ เว็บ 2.0 และนำมารวมกับการเรียนการสอนแบบ ปกติในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมการเรียนรู้จะใช้ประโยชน์จากวิธีการสื่อสารที่นำเสนอใน สื่อสังคมออนไลน์เช่นบล็อกกลุ่มและกระดานสนทนา เพื่อนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้จากการ อัปเดตเนื้อหา รวมถึงการประกาศบทเรียนและการประเมินตนเอง การใช้งานจะเน้นความ เรียบง่ายในการสร้างและการแลกเปลี่ยนเนื้อหาของผู้ใช้รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้งาน อีกทั้ง การเรียนรู้แบบไฮบริดยังสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับ Blog และสื่อสังคมออนไลน์ พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีการ ใช้ Blog ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการเขียนเนื้อหา บทความลงใน Blog เจตคติในการเรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของ นักเรียน ผลการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่สรุปผลได้ดังนี้ 1) การใช้ Blog ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การใช้ Blog ในการจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเกิด ความคงทนในการเรียน 3) การใช้ Blog ในการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนและมีแรงจูงใจในการเรียนนอกจากนี้ยังพบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์อื่นๆ นอกจากการใช้ Blog ในการจัดการเรียนการสอน เช่น Facebook, Twitter และ Youtube เป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ช่วยให้นักเรียนสามารถสื่อสาร สืบค้นข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์กันได้ง่าย ซึ่งถ้าหากครู สามารถนำสื่อสังคมออนไลน์เหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ก็จะทำให้ครูสามารถติดตาม ดูแลนักเรียนได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้นอีกด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 657 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 62 คน จาก 2 หมู่เรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คนและกลุ่ม Try-Out จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. แบบทดสอบวัดทักษะภาษาอังกฤษจำนวน 2 ชุด ได้แก่
 - 2.1 แบบทดสอบวัดทักษะการฟังเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 - 2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้

1. การสร้างสื่อสังคมออนไลน์
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์เนื้อหาวิชารายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และเวลา
 - 1.2 เขียนผังงาน (Flowchart) เพื่อกำหนดช่องทางสื่อสารภายในบทเรียน และออกแบบบัตรเรื่อง (Storyboard) เพื่อดูความเหมาะสมของสื่อสังคมออนไลน์

1.3 นำผังงานและบัตรเรื่อง ปรีक्षाต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาข้อเสนอแนะได้แก่

1.3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1.3.3 ดร.ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.4 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาเป็นสื่อสังคมออนไลน์

1.5 นำสื่อสังคมออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อประเมินความเหมาะสมของสื่อในด้านต่างๆมีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลคะแนนดังต่อไปนี้

การให้คะแนน

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลผล

4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.6 นำสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ตามขั้นตอน

1.6.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

1.6.2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน เพื่อนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

1.6.3 การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ (Field Test) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 27 คน เพื่อนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

1.7 เมื่อปรับปรุงสื่อสังคมออนไลน์ตามขั้นตอนทดลองใช้แล้ว นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดทักษะภาษาอังกฤษจำนวน 2 ชุด

2.1 แบบทดสอบวัดทักษะการฟัง

2.1.1 ศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละหน่วย

- 2.1.2 ศึกษาการวัดผลและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษ และการหาคุณภาพของเครื่องมือจากเอกสารวัดและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษ นำมาสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการฟังเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบนำตนเอง แล้วกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการ
- 2.1.4 ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดเลือกตอบ
- 2.1.5 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการฟังเป็นข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
- 2.1.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะการฟังเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและด้านหลักสูตรและการสอน พิจารณาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบ ดังนี้
- 2.1.6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2.1.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จังหาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2.1.6.3 อาจารย์ขวัญแก้ว มาพรม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2.1.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า โดยใช้สูตร IOC เพื่อหาผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.1.8 หาคุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์ โดยใช้วิธีของ เบรนนัน โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett) เท่ากับ 0.71
- 2.1.9 พิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป
- 2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน
- 2.2.1 ศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละหน่วย
- 2.2.2 ศึกษาการวัดผลและประเมินผลทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และการหาคุณภาพของเครื่องมือจากเอกสารวัดและประเมินผลทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ นำมาสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบนำตนเอง แล้วกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการ
- 2.2.4 ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดเลือกตอบ
- 2.2.5 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเป็นข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 36 ข้อ
- 2.2.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและด้านหลักสูตรและการสอน ชุดเดิมในข้อ 2.16 พิจารณาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบ

2.2.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า โดยใช้สูตร IOC เพื่อหาผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.8 หาคุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์ โดยใช้วิธีของ เบนเนน โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett) เท่ากับ 0.77

2.2.9 พิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ตามทฤษฎีของกุกลิเอลมินโน (Guglielmino. 1977 : 32)

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของของ ฉัตรศิริ ปิยะพิมพ์สิทธิ์ (2553 : 36)

3.3 กำหนดจำนวนข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นที่ต้องการ ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเอง ดังนี้

- การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้
- มโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
- มีความรักในการเรียนรู้
- มีความคิดสร้างสรรค์
- มองอนาคตในแง่ดี
- สามารถใช้ทักษะในการแสวงหาความรู้และทักษะการแก้ไขปัญหา

3.4 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

ถ้าเป็นข้อความเชิงนิมิต

เมื่อตอบในช่องมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
เมื่อตอบในช่องมาก	ให้	4 คะแนน
เมื่อตอบในช่องปานกลาง	ให้	3 คะแนน
เมื่อตอบในช่องน้อย	ให้	2 คะแนน
เมื่อตอบในช่องน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ถ้าเป็นข้อความเชิงนิเสธ

เมื่อตอบในช่องมากที่สุด	ให้	1 คะแนน
เมื่อตอบในช่องมาก	ให้	2 คะแนน
เมื่อตอบในช่องปานกลาง	ให้	3 คะแนน
เมื่อตอบในช่องน้อย	ให้	4 คะแนน
เมื่อตอบในช่องน้อยที่สุด	ให้	5 คะแนน

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นการเรียนรู้แบบนำตนเองชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1.3 เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สัดส่วนของคะแนนและความเป็นปรนัยของเกณฑ์และทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามตรงกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามตรงกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามไม่ตรงกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

3.6 แก้ไขข้อคำถามให้ชัดเจนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) แล้วจึงนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามการเรียนรู้แบบนำตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้วิธีสอนที่แตกต่างกันกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มโดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนชี้แจงจุดประสงค์การเรียน วิธีปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจ

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบวัดทักษะการฟังซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 30 ข้อ

3. ดำเนินการสอนโดยกำหนดให้กลุ่มทดลองเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้คอยให้คำแนะนำเกี่ยววิธีการใช้งานและวิธีการเรียนด้วยตนเองและกลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ระยะเวลาในการเรียนเท่ากัน

4. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบทั้งสองกลุ่มโดยใช้แบบทดสอบ และแบบสอบถามฉบับเดียวกันกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ตรวจสอบข้อสอบและนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (f)
2. ค่าร้อยละ (%)

3. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

$$\text{โดยใช้สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum x &= \text{ผลรวมของคะแนน} \\ N &= \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล} \end{aligned}$$

4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{โดยใช้สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} S.D. &= \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \sum x^2 &= \text{ผลรวมของ } x^2 \text{ ของข้อมูลทั้งหมด} \\ \sum x &= \text{ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด} \end{aligned}$$

5. ค่าความสอดคล้อง (IOC)

$$\text{โดยใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} IOC &= \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง} \\ \sum R &= \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความคิดเห็น} \end{aligned}$$

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลดังนี้

1. ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำ ตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วย การเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้านกระบวนการ

(E_1) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นักเรียนคนที่ (N = 27)	ทักษะภาษาอังกฤษระหว่างเรียน		รวม (60 คะแนน)
	ทักษะการฟัง (30 คะแนน)	ทักษะการอ่าน (30 คะแนน)	
1	24	26	50
2	26	25	51
3	25	26	51
4	27	25	52
5	23	21	44
6	22	23	45

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

นักเรียนคนที่ (N = 27)	ทักษะภาษาอังกฤษระหว่างเรียน		รวม (60 คะแนน)
	ทักษะการฟัง (30 คะแนน)	ทักษะการอ่าน (30 คะแนน)	
7	24	22	46
8	25	22	47
9	26	25	51
10	23	28	51
11	25	27	52
12	25	27	52
13	28	25	53
14	27	23	50
15	25	23	48
16	24	22	46
17	25	22	47
18	24	25	49
19	25	22	47
20	23	25	48
21	24	24	48
22	22	25	47
23	25	24	49
24	22	26	48
25	27	24	51
26	24	23	47
27	24	23	47
รวม	664	653	1317
\bar{x}	24.59	24.19	48.78
S.D.	1.58	1.82	2.41

ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 เท่ากับ 81.30

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีค่าเท่ากับ 81.30

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E₂) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นักเรียนคนที่ (N = 27)	ทักษะภาษาอังกฤษหลังเรียน		รวม (60 คะแนน)
	ทักษะการฟัง (30 คะแนน)	ทักษะการอ่าน (30 คะแนน)	
1	20	26	46
2	18	25	43
3	22	25	47
4	24	24	48
5	26	26	52
6	25	24	49
7	21	27	48
8	23	24	47
9	22	26	48
10	22	28	50
11	25	27	52
12	25	27	52
13	28	25	53
14	27	21	48
15	25	25	50
16	24	24	48
17	25	24	49
18	24	24	48
19	25	22	47
20	25	20	45
21	25	25	50
22	26	25	51

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

นักเรียนคนที่ (N = 35)	ทักษะภาษาอังกฤษหลังเรียน		รวม (60 คะแนน)
	ทักษะการฟัง (30 คะแนน)	ทักษะการอ่าน (30 คะแนน)	
23	24	24	48
24	28	26	54
25	27	24	51
26	24	23	47
27	21	20	41
รวม	651	661	1312
\bar{x}	24.11	24.48	48.59
S.D.	2.39	2.01	2.93

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 80.99

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีค่าเท่ากับ 80.99

ตารางที่ 4.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	60	48.78	2.41	81.30
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	60	48.59	2.93	80.99

ประสิทธิภาพของบทเรียน E-Learning (E_1/E_2) เท่ากับ 81.30/80.99

จากตารางที่ 4.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.30 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.99 ดังนั้นการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/80.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ตารางที่ 4.4 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จำนวนนักเรียน (N)	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
27	272	1312	0.9469

จากตารางที่ 4.4 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีค่าเท่ากับ 0.9469 หรือคิดเป็นร้อยละ 94.69 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะด้านการฟังและการอ่านเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.69

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบทักษะการฟังและการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตารางที่ 4.5 และ 4.6

ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ทักษะการฟัง	N	\bar{x}	S.D	t	p-value
ก่อนเรียน	27	13.89	1.64	17.1632**	.000
หลังเรียน	27	24.11	2.39		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปได้ว่า นักศึกษามีทักษะการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

ทักษะการอ่าน	N	\bar{x}	S.D	t	p-value
ก่อนเรียน	27	11.57	1.48	25.2559**	.000
หลังเรียน	27	24.48	2.01		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน สรุปได้ว่านักศึกษามีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ทำสอบถามความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ข้อที่	ความคิดเห็น	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1	นักศึกษาชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ	4.54	0.70	มากที่สุด
2	นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ	4.66	0.54	มากที่สุด
3	นักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้	4.71	0.57	มากที่สุด
4	นักศึกษาตั้งใจที่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นๆ	4.51	0.66	มากที่สุด
5	นักศึกษายินดีที่ได้และเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นๆ	4.60	0.77	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็น	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
6	การเรียนรู้ที่ยากไม่เคยทำให้นักศึกษาเบื่อ ถ้าสิ่งนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	4.26	1.12	มาก
7	นักศึกษาชอบร่วมวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องต่างๆ กับผู้อื่น	4.40	0.88	มาก
8	นักศึกษารู้สึกตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่	4.34	1.06	มาก
9	นักศึกษามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	4.29	1.18	มาก
10	การเรียนรู้ถึงวิธีการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักศึกษา	4.51	0.98	มากที่สุด
11	นักศึกษามีการวางแผนการเรียนและพยายามทำให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.26	0.85	มาก
12	การค้นคว้าหาข้อมูลเป็นเรื่องยากสำหรับนักศึกษา	4.46	0.85	มาก
13	แม้จะมีภาระงานมาก นักศึกษาก็สามารถแบ่งเวลาในการค้นคว้าหาความรู้ที่ต้องการได้	4.46	0.95	มาก
14	ถ้าตัดสินใจที่จะเรียนรู้อะไรก็ตาม นักศึกษาสามารถหาเวลาได้เสมอไม่ว่าจะมามีภารกิจยุ่งยาก	4.60	0.69	มากที่สุด
15	นักศึกษาสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง	4.37	0.97	มาก
16	นักศึกษามีความสุขทุกครั้งที่ได้เรียน	4.49	1.01	มาก
17	การไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่านเป็นปัญหามากสำหรับนักศึกษา	4.51	0.92	มากที่สุด
18	เมื่อนักศึกษาอ่านอะไรแล้ว สามารถเล่าหรืออธิบายให้ผู้อื่นฟังได้	4.40	1.01	มาก
19	นักศึกษารู้สึกทำทนายหากได้เรียนรู้ในเรื่องที่ยาก	4.51	0.82	มากที่สุด
20	ไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน	4.71	0.71	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
21	นักศึกษาสามารถบอกได้ว่า ตนเองเรียนสิ่งใดได้ดีหรือไม่	4.51	1.01	มากที่สุด
22	นักศึกษาสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ	4.31	0.87	มาก
23	นักศึกษามีความเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	4.63	0.81	มากที่สุด
24	นักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	4.06	1.21	มาก
25	นักศึกษากระหายที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา	4.43	0.85	มาก
26	นักศึกษาสนุกที่ได้ค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ๆ	4.69	0.80	มากที่สุด
27	นักศึกษาตั้งใจที่ได้สนทนาหรือซักถามคุณครูเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียน	4.46	0.98	มาก
28	นักศึกษาสามารถค้นคิดวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบ สำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	4.40	0.77	มาก
29	นักศึกษามีความสามารถในความพยายาม ค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	4.69	0.68	มากที่สุด
30	นักศึกษาจะหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการรู้	4.29	1.23	มาก
	รวม	4.47	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปได้ว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= .90) ในรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดพบว่าด้านนักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้ ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= .57) และ ด้านไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= .71) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านนักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 1.21)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย ข้อค้นพบโดยสรุป ตลอดจนการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/80.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
 2. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีค่าเท่ากับ 0.7416 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.16
 3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน นักศึกษามีทักษะการฟังและการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 4. ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในภาพรวมของในระดับมาก (\bar{X} = 4.47, S.D. = .90) ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดพบว่าข้อนักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้ (\bar{X} = 4.71, S.D. = .57) และข้อไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน (\bar{X} = 4.71, S.D. = .71) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อนักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (\bar{X} = 4.06, S.D. = 1.21)
- ดังนั้นการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีทักษะการฟังและการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไว้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.10/80.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เพราะบทเรียนได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบโดยมีการวิเคราะห์เนื้อหา การนำเสนอเนื้อหา และวิเคราะห์ให้สามารถรองรับการใช้งานของผู้เรียนได้ การเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์มีการออกแบบอย่างสวยงามทำให้มีความน่าสนใจ น่าเรียน และก่อนการนำบทเรียนมาทดลองใช้ ได้ผ่านกระบวนการของการทดสอบการทำงานของบทเรียนและหาคุณภาพของบทเรียนทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม พร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนสมบูรณ์พร้อมสำหรับการทดลอง สอดคล้องกับทวิวงค์ ศรีสุวรรณ (2553) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อหาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อประเมินกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินทั้งด้านเนื้อหาและด้านสื่อและการออกแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี จากนั้นได้จัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ซึ่งมาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากการทดลองปรากฏว่าคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนเรียน ผลการประเมินกิจกรรมตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก และจากการประเมินความพึงพอใจได้ผลระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเท่ากับ 4.38 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชาฟิสิกส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และทัศนิตา คุณสนอง (2553) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เรื่องการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินตามสภาพจริง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนตามสภาพจริง และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2553 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม การทดลองใช้แบบแผน One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้ t-test แบบ Dependent ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่พัฒนาขึ้นได้นำ Facebook และ Application ของ Facebook มาใช้ โดยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่ได้รับผ่านกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ ซึ่งทำให้โครงสร้างทางปัญญาของนักเรียนเปลี่ยนแปลงและเกิดเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ด้วยความหมาย ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 อยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อและการนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินกิจกรรมตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับดี และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

2. จากผลการวิจัยพบว่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีค่าเท่ากับ 0.7416 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.16 การที่ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน เป็นเพราะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยตรงได้ทุกที่ ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเรียนรู้ไปได้ตามความต้องการโดยไม่ต้องรอเรียนไปพร้อม ๆ กับเพื่อน เหมือนการเรียนแบบบรรยาย ดังที่สุชญา สังข์จรูญ (2550) ได้ศึกษาผลของการเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลของการเรียนบนเว็บเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีพัทลุง แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อก แบบสอบถามและแบบประเมินความสอดคล้องเรื่องการเรียนรู้บนเว็บวิชาภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการบันทึกผลการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนเว็บโดยใช้บล็อกในการบันทึกการเรียนรู้แต่ละประเภท มีความคงทนในการเรียนไม่แตกต่างกันและเมื่อได้เรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการจดบันทึกการเรียนรู้ นักเรียนที่บรรลุทุกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับอมรรัตน์ เถยงาม (2550) ทำการศึกษากระบวนการเมตาคอกนิชันผ่านการสื่อสารด้วยเว็บบล็อกในการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการเมตาคอกนิชันผ่านการสื่อสารด้วยเว็บบล็อกในการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกในการเรียน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน ที่มีระดับเมตาคอกนิชันที่แตกต่างกัน รวบรวมข้อมูลจากการเขียนบันทึกสะท้อนความคิดผ่านเว็บบล็อก แบบประเมินตนเองในเมตาคอกนิชัน และแบบสอบถามความคิดเห็นและพฤติกรรมการสื่อสารในการเรียน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับเมตาคอกนิชันต่างกันมีกระบวนการเมตาคอกนิชันแตกต่างกันคือนักเรียนที่มีระดับเมตาคอกนิชันสูงมีวิธีคิดแก้ปัญหาด้วยการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนโดยวางแผนและเขียนบันทึก ลำดับความคิดการค้นข้อมูลเพื่อ

จัดระบบให้มองเห็นภาพรวมของปัญหาทั้งหมด ใช้ทฤษฎีและตรรกะเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและทบทวนด้วยตนเอง สืบหาข้อมูลคิดไตร่ตรองสะท้อนไปมาอย่างรอบคอบเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่สมเหตุสมผล กลุ่มกลางเมื่อเจอสถานการณ์ปัญหาจะพยายามทำความเข้าใจวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและสิ่งที่ต้องการค้นหาด้วยตนเองก่อนในระยะแรกๆ แต่ในขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาจะปรึกษาอาจารย์หรือหาแหล่งข้อมูลใกล้เคียงมาอ้างอิงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ กลุ่มต่ำเมื่อเจอสถานการณ์ปัญหาส่วนใหญ่จะหาตัวช่วยก่อนเป็นอันดับแรก เช่น ปรึกษาคณិតถิต จากนั้นใช้พื้นฐานจากประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงปัญหา ในส่วนของความเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเว็บบล็อกแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านทัศนคติในการใช้เว็บบล็อกนักเรียนเห็นว่าการใช้เว็บบล็อกเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์มากกว่าเสียหาย และนักเรียนเห็นว่าการแสดงความคิดเห็นหรือการเข้าไปอ่านความคิดเห็นของเพื่อนผ่านเว็บบล็อกเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และทำให้คนทันสมัย 2) ด้านแรงจูงใจในการใช้เว็บบล็อกที่มีผลต่อการเรียนว่าการเขียนสะท้อนความคิดในเว็บบล็อกมีผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนทำให้ให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและทำให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ เป็นแรงจูงใจภายนอกที่น่าสนใจและดึงดูดใจทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานเพิ่มขึ้น 3) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการใช้เว็บบล็อกเขียนสะท้อนความคิดในการเรียนรู้พบว่า เป็นช่องทางในการรับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการบันทึกและวิเคราะห์การทำงานของตนเองทำให้ช่วยทบทวนการทำงานในแต่ละสัปดาห์ เป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 4) ด้านความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะทั่วไปของเว็บบล็อกแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นสำคัญ คือ ช่วยเพิ่มช่องทางทางการสื่อสารและช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนและเพื่อนเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงและสนุกสนานต่อการเรียนเป็นสื่อที่ช่วยฝึกทักษะด้าน HTML และตกแต่งสร้างสรรค์เว็บบล็อกของตนเอง

3. จากผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน นักศึกษามีทักษะการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นเพราะการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสามารถตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของตนเองโดยไม่จำกัดเรื่องระยะเวลาและไม่ต้องวิตกกังวลกับผู้อื่น ๆ สอดคล้องกับ วิภาวรรณ สุขสถิตย์ (2550 : 152 - 154) ได้วิจัยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรุ่งอรุณ ไสยโสภณ (2550 : 201-204) ได้เสนอผลของการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทดลองกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า มีกิจกรรม 9 กิจกรรม ทดลองในลักษณะการประชุมสัมมนาปฏิบัติการณ์ เป็นเวลา 3 วัน พบว่า โดยภาพรวมกลุ่ม

ตัวอย่างมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นองค์ประกอบพบว่า ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองเฉลี่ยสูงสุด คือ รักการเรียนรู้ รองลงมา คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และการมองอนาคตในแง่ดี และเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจจากเดิม 13.19 คะแนนเพิ่มเป็น 16.86 คะแนน

4. จากผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในภาพรวมของในระดับมาก ในรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่พบทางด้านนักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใดจะหาทางเรียนรู้ให้ได้ และด้านไม่มีใครอื่นนอกจากตัวนักศึกษาที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเรียน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านนักศึกษาชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ เนื่องจากการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองทำให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องคล้อยตามวิธีการป้อนความรู้ของผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ค้นคว้าไปพร้อมกับการเรียนด้วยบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทำให้เกิดการพัฒนาทักษะและคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไปพร้อม ๆ กัน ผู้เรียนจึงมีระดับความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบอริทซ์ สตีมัน (2550 : 147-148) ได้เสนอผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา นำไปทดลองนักศึกษาชั้นปีที่1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย 2) การเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) นักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในระดับมากต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้นและสอดคล้องกับมณฑิรา พันธุ์อ้น (2551) ทำการศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ โดยใช้เว็บบล็อกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษาของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อกก่อนเรียนกับหลังเรียน ประเมินผลงานเว็บบล็อกของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อก และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปี ที่ 5 สาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 27 คน ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง บทเรียนบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบเสาะหาความรู้ แบบประเมินผลงานการจัดทำเว็บบล็อกโดยใช้เกณฑ์ การประเมินรูบริค แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้วย บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษา หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลงานเว็บบล็อกของนักศึกษาที่เรียนด้วย บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือโดยใช้เว็บบล็อกอยู่ในระดับดีมาก และนักศึกษามีความ คิดเห็นต่อบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ เรื่องการประยุกต์ใช้เว็บบล็อกเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบนำ ตนเองสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วย ตนเองได้อย่างอิสระ ผู้เรียนที่มีความสนใจและตั้งใจจะสามารถเรียนรู้ได้ภายในเวลาที่กำหนด แต่ ผู้เรียนบางคนอาจไม่สนใจที่จะเข้าเรียนด้วยตนเอง ผู้สอนอาจกำหนดช่วงเวลาให้ผู้เรียนทราบว่าควร จะเรียนเนื้อหาแต่ละเนื้อหาในช่วงเวลาใด และตรวจสอบผลการเรียนหลังจากจบแต่ละเรื่องเพื่อเป็น การควบคุมผู้เรียนให้เรียนได้สำเร็จตามความมุ่งหมาย อีกทั้งควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนด้านอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น ทักษะการอ่านจับใจความ ทักษะการ จดจำคำศัพท์และควรรศึกษาและพัฒนาการใช้สื่ออื่น ๆ ควบคู่กับบทเรียน เช่น แบบฝึกทักษะ หนังสือ อ่านนอกเวลา เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอน